

“Каб усе былі адно”
(Ян 17, 21)

Царква

№ 4 (63), 2009
17 сіння

БЕЛАРУСКАЯ ГРЭКА-КАТАЛІЦКАЯ ГАЗЕТА

• НАРАДЖЭНЬНЕ ХРЫСТОВА. Баўгарская ікона канца XVIII ст.

У нумары:

У РЭДЭМПТАРЫСТАЎ УСХОДНЯГА
АБРАДУ ПЕРШЫ СЬВЯТАР-БЕЛАРУС

У Львове на съятара высьвячаны
дыякан Антон Нікалаеў

..... с. 1-2, 20

ПАПА – ЦАРКВЕ Ў БЕЛАРУСІ

Пасланыне Бенядыкта XVI
каталіцкім біскупам Беларусі
паслья іх візіту ў Рым

..... с. 3

БЕЛАРУСКАЙ ЦАРКВЕ – БЫЦЬ!

Ліст грэка-каталіцкіх съятароў
Беларусі ў Ватыкан і дыскусія вакол
статусу БГКЦ

..... с. 8-13

ВОСЕНЬСКІ БАЛЬ

Аб працы хрысьціянскіх валанцёраў
з руху съв. Мікалая ў Віцебску

..... с. 14-16

СУЗІРАЮЧЫ ІКОНУ РАСТВА

Пра багаслоўскі сэнс іконы Раства
і яе гісторыю

..... с. 1, 7

УЗГАДАЦЬ ПЕРАД ГОСПАДАМ...

Вакол царквы Святога Духа ў Менску

..... с. 19

“Мінаюць вякі за вякамі. Мінаюць людзі, іхныя думкі
і пагляды. А над гэтай хваляй зьмененасці і нясталасці
гудзіць звон калядны і нясе Праўду і жыцьцё чалавеку вечна
старую і вечна новую.

А Праўда гэта і Жыцьцё ўсьцяж знаходзіць водгук у
людзях добрай волі, у людзях, шчыра іх жадаючых.

Дык няхай жа вясёлы звон сяньняшні, нясучы весьць аб
Праўдзе і Жыцьці ў закутку цемры і заміраньня, няхай занясе
яе ў душу кожнага з нас і ў душу беларускага народу, каб
ён абудзіўся і жыў для шчасця свайго і на славу Бога Най-
вышэйшага!.. **”**

а. Адам СТАНКЕВІЧ. Прамова на Божае Нараджэньне.
«Божае Слова» (Львоў-Вільня, 1938).

(У памяць пра а. А. Станкевіча, у 60-ыя ўгодкі яго адыходу да Госпада
04.12.1949 у сібірскім лагеры).

Пад Покрывам Багародзіцы

У кастрычніку распачаўся новы акадэмічны год для семінарыстаў Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы.

Стала ўжо традыцыяй, што 1 кастрычніка, у съята Покрыва Багародзіцы, вернікі Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы моляцца за семінарысту.

Сёлета ў гэты дзень нядайна высьвячаны съятар БГКЦ а. Але́сі Аўдзюк прысутнічаў на адкрыцці новага навучальнага года ў Вышэйшай духоўнай семінарыі ў Драгічыне (Польшча), дзе калісці і сам пачынаў навучанье. Гэта была для яго таксама нагода саслужыць з Высокадастойным Уладыкам Антонам Пацыфікам Дыдычам і перадаць яму падзяку за гасціну, якую ён дае грэка-каталіцкім семінарыстам з Беларусі. Цяпер у семінарыі ў Драгічыне навучаюцца 2 семінарысты.

нарысты БГКЦ – Зыміцер Бяланаў і Андрэй Руслін.

А 3 кастрычніка 2009 году грэка-каталіцкія студэнты, што навучаюцца ў Рыме, малітіся перад цудатворнай іканай Маці Божай Жыровіцкай, якая ўшаноўваецца ў царкве св. Сяргея і Вакха ў Вечным Горадзе. Акафіст да Багародзіцы – з просьбай аб малітўнай падтримцы – узначаліў Апостальскі Візітатор БГКЦ Архімандрый Сяргей (Гаек). У новым акадэмічным годзе ў Рыме будзе навучацца 5 студэнтаў БГКЦ.

Семінарысты ва Украіне пачынаюць акадэмічны год раней. Напрэдадні новага навучальнага года, 29 жніўня, Архімандрый Сяргей маліўся ў Івана-Франкоўску разам

з украінскімі грэка-каталіцкімі біскупамі Кір Уладзімірам (Вітышыным) і Кір Саффонам (Мудрым). Візіт Апостальскага Візітатора БГКЦ у Івана-Франкоўску даў таксама магчымасць абмеркаваць розныя аспекты супрацоўніцтва, асабліва ў сферы адукацыі. У Івана-Франкоўску ў гэтым годзе праходзіць навучанье адзін семінарыст БГКЦ – Аляксей Філіпенка.

джэньня гэтага мужнага вызнануць веры, які 11 гадоў правёў у сібірскіх лагерах.

Кангрэгация (Чын) Найсвяцейшага Адкупіцеля, Данецкі грэка-каталіцкі экзарх Біскуп Сыцяпан Мянек, CSsR рукапаклаў на съятара дыякана Антона Нікалаева, які паходзіць з Беларусі, з парафіі съяствых братоў-апосталаў Пятра і Андрэя ў Берасці.

Разам з ім съятарскія съячаныні атрымалі таксама два ўкраінскія манахі-рэдэмптарысты: дыяканы Багдан Гялета і Ігар Паўлій. Ва ўрачыстай Боскай Літургіі прынялі ўдзел пратайгумен Львоўскай правінцыі Кангрэгациі Найсвяцейшага Адкупіцеля а. Васіль Іваніў, правінцыяльны вікарый а. Пётр Баран, CSsR, айцец д-р Рышард Гайдук, CSsR з Польшчы, ігумены і айцы Львоўскай правінцыі Кангрэгациі, а таксама госьці з Беларусі і розных гародоў Украіны. З съятароў БГКЦ у Львове на съячанынх а. Антона (Нікалаева) прысутнічалі а. Але́сі Шаўцоў з парафіі св. Язefa Павлацкі і а. Пахом Кавалёў, які слухаюць у Менску.

У манаскай супольнасці айцоў-рэдэмптарыстаў усходняга абраду ераманаў Антон (Нікалаеў) стаў першым беларускім съятаром. Сёньня ў манастыры рэдэмптарыстаў у Львове праходзіць фармацию яшчэ адзін беларускі грэка-католік – бр. Зыміцер (Чарнель) з парафіі Маці Божай Фацімскай у Горадні. Блаславёны съятамучанік Мікалай Чарнецкі, імя якога носіць адзін з дэканатаў Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы, таксама быў рэдэмптарыстам. У міжваеннны час ён быў Апостальскім візітаторам новаўтворных каталіцкіх парафіяў славяно-візантыйскага абраду на Валыні, Падляшшы і Палесьсі, а з верасня 1939-га на працягу году часова выконваў абавязкі кіраўніка Беларускага Экзархату Грэка-Каталіцкай Царквы. 14 сінегня споўніцца 125 гадоў з дня нара-

Ігар БАРАНОЎСКІ

Фота з сайту: <http://cssr.at.ua>

• Ераман Антон Нікалаев, CSsR.

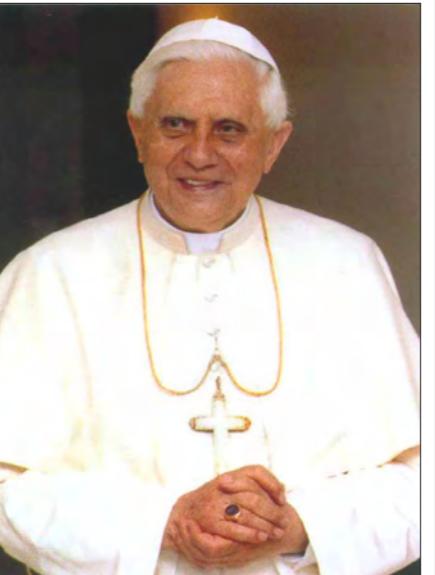
Пасланне Святога Айца Бенядыкта XVI Канферэнцыі Каталіцкіх Біскупаў Беларусі падчас іх візіту «ad limina Apostolorum»

Паважаны спадар кардынал!
Шаноўныя браты!

Я вельмі рады вітаць кожнага з вас у дому Наступніка апостала Пяtra, якому Христос даручыў заданыне пасыці свой статак (пар. Ян 21, 15–19), умацоўваць братоў у веры (пар. Лк 22, 31), зъберагаць і ўзмацняць царкоўную еднасць (*Lumen gentium*, 22). Дзякую спадару біскупу Аляксандру Кашкевічу за прамову, у якой ён паказаў шлях Царквы ў Беларусі, пры гэтым падкрэсліўшы таксама выклікі, якія чакаюць яе.

Падчас маіх сустэрэаў з вами я ацаніў пастырскую рулівасць, з якой вы выконваеце вашае служэньне, вашы імкнені і намаганыні, каб усё больш узрастала ўсьведамленыне адзінства і супольнай адказнасці за рашэнні, а вашае служэньне каб прыносіла яшчэ большыя плён. Сапраўды, надзвычай важна з новым энтузізмам і новымі сіламі абвяшчаць заўжды актуальнае Евангельскае пасланне ў грамадстве, якое неабронене перад пагрозаю секулярызацыі, геданізму і рэлігізму, азнакаю якіх ёсьць зъмяншэнне нараджальнасці, нетрываласць сям'і і існаванье ілюзіі пра магчымасць здабыць шчасце па-за межамі бацькаўшчыны. Перад такім выклікам неадкладнае заданыне пастыраў – паказваць сілу веры, веры, укаранёной у трывалай традыцыі, каб дапамагчы захаваць глыбокую хрысьціянскую тоеснасць нацыі, у паважлівым дыялогу з іншымі культурамі і рэлігіямі. Каб дасягнуць гэтай мэты, неабходна, успрымаючи як заклік слова паслому: «Як добра і як міла, калі браты жывуць разам!» (Лк 133), прыкладаць вялікія намаганыні дзеля стварэння праграмаў і ўдасканалення метадаў душпастырской працы, а таксама дзеля рэалізацыі рашэнніў Канферэнцыі Біскупаў. Такое новае съедчаныне еднасць будзе карысным для абвяшчэння Евангельля, будзе спрыяць нападжанню стасункаў з дзяржаўнымі ўладамі і прынясে вялікую карысць экumenічным сувязям.

Яшчэ адзін аспект, які я хацеў бы падкрэсліць, – неабходнасць надаваць асаблівую ўвагу адукацыі ў душпастырской дзейнасці. Як я неаднаразова казаў, сёньня мы живём у свайго рода «надзвычайнай сітуацыі» у гэтай далікатнай і важнай сферы, і неабходна павялічыць намаганыні, каб забясьпечыць грунтоўную фармацыю, у першую чаргу новому пакаленіню. Таму заахвочваю вас працягваць вашу працу, каб належная катэхэтычная адукацыя паказвала шлях веры на ўсіх этапах жыцця, і каб быўлі абставіны, *intra ed extra ecclesiali* (унутры і па-за Царквой), у якіх пад-

шым кіраўніцтвам пасланыне Хрыста дасягала да кожнага асяродку даручанага вам статку. Асабліва значэнне набывае клопат пра распазнаныне і развіццё розных пакліканьняў, асабліва да съятарства і манаскага жыцця, а таксама намаганыні па падтрымцы праграмаў для чалавечага і хрысьціянскага развіцця моладзі. Таму заклікаю вас асаблівую ўвагу надаваць таму, каб кандыдаты да съятарства атрымлівалі грунтоўную і дакладную духоўную і тэалагічную фармацыю і належным чынам кіравалі ёю, каб сур'ёзна і глыбока праверць сваё Боское пакліканне. Цяперашняя сітуацыя ў нашым грамадстве патрабуе асабліва ўважлівага распазнання пакліканьня. Таму, важна для будучыні вашай Царквы, каб у Горадні і Пінску і надалей маладым семінарыстам маглі прапаноўваць поўны курс фармацыі і кваліфікацыі, і тое, што ў абедзюх вустаноў шлях да съятарства кандыдаты як у дыяцэзіяльнае, так і манаское духавенства праходзяць поруч, зьяўляюцца каштоўнай магчымасцю для развіцця цягнікаў пастырскай дзейнасці. Такая сітуацыя прынясё да большыя плён, калі прапанаваная адукацыя стане вынікам актыўнага супрацоўніцтва паміж біскупам і старэйшымі манаскіхі законам і дасцьць магчымасць рэалізаваць ідею бесперыпнай фармацыі. Будзьце заўсёды блізкі да сваіх съятараў, атуляйце іх штораз большымі клопатам, асабліва тых, якія распачынаюць пастырскую службённе. Уважліві і зычлівы бацькоўскі клопат біскупа – гэта асноўны элемент для поспеху ў съятарскім жыцці! Варты таксама мець на ўвазе і тое, што Господ заклікае вас, як пастыраў Царквы, умець распазнаваць кожнае служэньне, якое спрыяе па-

будове цела Царквы, у tym ліку съвецкага, культурнага і сацыяльнага характару, бо ўсе могуць уносіць свой уклад у пашырэнне Божага Валадарства ў Беларусі ў духу сапраўднай і рэальнае еднасці, вятаючы ў жыццё тэя хрысьціянскія каштоўніцтвы, што адыгралі вызначальную ролю ў стварэнні єўрапейскай цывілізацыі.

Дарагія браты, выкарыстоўвайце кожную добрую нагоду для абвяшчэння і пашырэння Божага Валадарства, канкрэтнымі спраўамі даючы съедчаныне братэрства, якое нараджае супакой; трывайце ў лагоднай еднасці, якая ёсьць спадрожніцай справядлівасці; у духу еднасці, які выключает адасобленасць, у любові, якая доўгагаўпівая, ласкавая; не зайдзрэсціць, не пыхлівія, не ганарыць, не зневажае, не шукае свайго, не гневаеца, на памятае зло, на радуеца несправядлівасці, але радуеца разам з прайдай, усё зношіць, усім верыць, на ўсё спадзяеца, усё церпіц дзяля любові Хрыстовай (пар. 1 Кар 13, 4–7). У гэтым кантэксьце вельмі важным зъяўляецца братэрскае супрацоўніцтва з Беларускай Праваслаўнай Царквой, пастыры якой падзяляюць ваш клопат і разам з вами шукаюць добра для вернікаў. Праваслаўныя Цэрквы, як і Каталіцкая Царква, грунтоўна разважаюць над тым, як адказваць на выклікі нашага часу, каб верна перадаваць Хрыстова Дабравешчанне. Примаючы заахвочанье, якое было выказаны падчас нядаўнай каталіцка-праваслаўнай супраслівасці на Кіпры, мы павінны прыкладзіць яшчэ больш намаганыні на супольным шляху ў гэтым кірунку. Значны ўнёсак у гэту спраvu можа зрабіць невялікая, але рулівая грэка-каталіцкая супольнасць вашай краіны. Яна зъяўляеца важным съедчанынем для Царквы і дарам ад Господа.

Некалькі месяцаў таму я прыняў спадару Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Падчас сустэрэаў, якія праходзілі ў атмасферы сардечнай еднасці і ўзаемнай павагі, была выказана гатоўнасць абодвух бакуў заключыць Пагадненне, якое цяпер распрацоўваецца. Акрамя таго, я падкрэсліў асаблівую ўвагу, з якою Апостальская Сталіца, а таксама Канферэнцыя Каталіцкіх Біскупаў Беларусі сочыць за падзеямі ў краіне, і заплніў, што мы гатоўныя плённа супрацоўнічаць у пытаннях, якія ўяўляюць агульны інтэрэс, з мэтай спрыяць дабру грамадзянству, якую заклікае.

Шаноўныя браты! Яшчэ раз выказваючы маю падзяку, прашу Маці Божую, якую так глыбока шануюць на вашай зямлі, каб падтрымлівала і абараняла вас сваім заступніцтвам. З такім пажаданнем і з асаблівай любоўю ўдзяляю вам, съятарам, манахам і манахіням і ўсім вернікам сваё Апостальскае Блаславенне і запэўніваю ў сваёй пастаяннай малітве за ўесь беларускі народ.

Ватыкан, 17 сінегня 2009 г.

Бенядыкт XVI зъярнуўся да Патрыярха Барталамея з заклікам аб супольным съедчаньні веры

У Апостальской Стадії было апублікавана пасланьне Святога Айца Бенядыкта XVI да Патрыярха Канстанцінопальскага Барталамея, якое абвясыці падчас візіту ватыканскай дэлегацыі ў Стамбул (Турцыя) старшыня Папскай Рады спрыянянья хрысьціянскай еднасці кардынал Вальтар Каспэр. Дэлегацыя Апостальской Стадії наведала Стамбул 30 лістапада 2009 году з нагоды съята св. Андрэя, апостала.

У пасланын Пантыфік падкрэсліў, што супольнае съедчаньне веры Каталіцкай і Праваслаўнай Царквы зъяўляеца асабліва важным у наш час, калі хрысьціянства сустракаеца з усё больш складанымі праблемамі. Святы Айцец адзначыў, што гэтае съедчаньне будзе больш дасканальным, калі ўсе тыя, хто верыць у Хрыста, будуць мец «адзінае сэрца і адзіную душу».

У гэтym кантэксьце Папа закрануў тэму каталіцкага праваслаўнага дыялогу, які дасягнуў значнага разьвіцця на працягу апошняга дзесяцігоддзя. Нягледзячы на тое, што канчатковая мэта яшчэ не дасягнута, аднак, паводле словаў Святога Айца, зроблена ўжо нямала кроکаў, якія дазваляюць паглыбіць сувязь паміж абедзвюма Цэрквамі. Гэтаі тэндэнцыі, якія адзначана ў пасланыні, не павінна перашкаджаць меркаваньне тых, хто падкрэслівае гістарычную розніцу паміж імі.

Бенядыкт XVI высока ацаніў таксама працу Міжнароднай зъмешанай камісіі па справах тэалагічнага дыялогу, апошніе пасяджэнні якой адбывалася на Кіпры. Папа падкрэсліў, што ўдзельнікі пасяджэння выказалі жданье працягваць працу, нягледзячы на існуючыя перашкоды і непараўменыні. Святы Айцец узгадаў пра асноўныя праблемы, што закраналіся падчас пасяджэння камісіі, дзе разглядалася роля Папы Рымскага ў першым тысячагоддзі хрысьціянства.

«Каталіцкая Царква разумее служэнне сьв. Пятра як дар Господа для сваёй Царквы, — падкрэсліваеца ў пасланыні. — Гэтае служэнне нельга інтэрпретаваць у персыпктиве ўлады, але выключна ў межах экспезіялагічнай супачнасці як служэння еднасці ў прайдзе і любові. Біскуп Рымскага Каталіцкай Царквы, які кіруе Царквой у любові, разумеца як Слуга Слугі Божых». У гэтym кантэксьце Рымскі Архірэй заахвочіў да пошуку новых формаў, у якіх можа выконвацца служжэнне Рымскага Папы.

Акрамя гэтага, у пасланыні была падкрэслена важнасць супрацоўніцтва абедзвюх Цэрквей, асабліва ў галіне абароны годнасці чалавечай асобы, ва ўмацаваны галоўных этычных прынцыпах, усталіваныні справядлівасці і спакою ѿ съвершэнстве, ліквідацыі голаду, нястачы, неадукаванасці і несправядлівага падзелу матэрыяльных дабротай. Святы Айцец падкрэсліў вялікую ролю Патрыярха Барталамея ў гэтай дзеянасці, выказаўшы кіраўніку Канстанцінопальскай Праваслаўнай Царквы свае найлепшыя пажаданыні ў дзень съята.

Паводле Catholic.By

Усёй Царкве патрэбны досьвед Усходніх Каталіцкіх Цэрквей

Папа Бенядыкт XVI прыняў патрыярха і вярохойных архібіскупаў Усходніх Каталіцкіх Цэрквей.

Адказваючы на пажаданыні патрыярха ды вярохойных архібіскупаў Усходніх Каталіцкіх Цэрквей, якія яны неаднаразова выказавалі з розных нагодоў, Яго Святы Айцец Бенядыкт XVI запрасіў іх на сустрэчу, якая адбылася ў суботу, 19 верасня 2009 году, у летнім рэзідэнцыі Папы ў Кастэль Гандольфа, недалёка ад Рыму.

У сустрэчы ўдзельнічала 6 патрыярхаў усіх Усходніх Каталіцкіх Цэрквей: Патрыярх Мараніцкай Царквы кардынал П'ер Сфэр, Патрыярх Халдэйскай Каталіцкай Царквы кардынал Эмануэль III Дэльы, Патрыярх Копцкай Каталіцкай Царквы Антоні Нагіб, Патрыярх Грэка-Мелхіцкай Царквы Рыгор III Лагам, Патрыярх Сірыйскай Каталіцкай Царквы Ігнацы Юсуф III Юнан; Патрыярх Армянскай Каталіцкай Царквы Нэрсэс Бэрдрос III Тармуні ды Дацінскі Патрыярх Ерусаліму Фуад Туаль, а таксама 4 вярохойных архібіскупы: Першайарх УГКЦ Яго Блаславенства Любамір (Гузар), Першайарх Сірыйска-Малабарскай Царквы Варек Вітхаятхіл, Першайарх Румынскай Грэка-Каталіцкай Царквы Архібіскуп Мітрапаліт Луціян (Мурэшан) ды Першайарх Сірыйска-Маланкарскай Царквы Базеліяс Моран Мор Кліміс Тотунак.

Разам з Святым Айцом на сустрэчы прысутнічалі Дзяржакуны Сакратар Святога Стадії кардынал Тарчызэ Бэртон і кардынал Леонарда Сандры, Прэфект Кангрэзага Усходніх Цэрквей, ды іншыя працтаванікі ватыканскіх установаў.

Сустрэча распачалася малітвой, пасля якой выступілі ўсе прысутні, пасля чарговага сярод чатырох дзяцей у сям'і (меў брата Мар'яна-Тадэвуша і дзівэ сястры – Гленен і Тэрззу). Пасля заканчэння 8 класаў мясцовай сельскай школы пераехаў у Вільню, дзе скончыў школу і стаў майстрам-тынкоўшчыкам. У гэты час прыслугоўваў у касцёле сьв. апосталаў Пятра і Паўла, пазнамёціў там з ксяндзам прафесарам Кучынскім.

Маючы вялікае жданье служыць Богу ў часы, калі ў СССР праводзілася дзяржавная атэстычная палітыка, быў татальны кантроль і атрымаць дазвол на паступленне ў каталіцкую семінарью было ўжо практична немагчыма, у 1972 годзе Ян Даўкшыс паступіў у Ленінградскую духоўную семінарью, якой апекаўваўся тады вялікі прыхільнік экуменізму і супрадыніцтва з Каталіцкай Царквой мітрапаліт Нікацім (Ротаў). У 1977 годзе Ян Даўкшыс стаў съятаром. У 1989-1995 гг. ён служыў настаяцелем царквы съятых Віленскіх мучанікаў Антона, Яна і Яўстаха ў г. Таўраге, што на заходзе Літвы.

Калі пасля распаду СССР Каталіцкая Царква ўсходняга абраду вышла з пад-

Схм. ВІКТОРЫЯ, г. Рым

Паводле: www.radiovaticana.org/ucr

Грэка-католікі – перашкода?

Першайарх УГКЦ Уладыка Любамір (Гузар) пракаментаваў абвінавачаныні ў адрастварэнні архібіскупаў, выказаныя кіраўніком Аддзелу звязаў Царквейных сувязяў РПЦ МП Архіяпіскапам Іларыёнам падчас афіцыйнага візіту ў Вільню 17-18 верасня 2009 году.

Як заявіў працтаванік РПЦ, для таго, каб адбылася сустрэча Патрыярха Кірыла з Папам Бенядыктом XVI, неабходны канкрэтныя крокі для «кардынальнага паліпшэння сітуацыі ў Заходній Украіне». Зьеврхнік УГКЦ у інтэрв'ю для «Дзэркала тижня» пракаментаваў гэта так: «Калі ёсьць шчырае жданье збліжэння, стасункаў, тады ня ставяць умовы, а сустракаюцца і размаўляюць. А калі вы пачынаецце ставіць умовы «зрабі тое і тое, тады будзем цябе любіць», – дык гэта адсутнасць шчырага жданья размаўляць, адсутнасць сапраўднай любові». На яго думку, «розыніца паміж палітыкай былога і цяперашняга патрыярху Маскоўскіх толькі ў форме – шмат галасу, але нічога новага па сутнасці не адываеца». У інтэрв'ю ВВС кардынал Любамір таксама дадаў, што закіды адносна «разгрому» трох праваслаўных япархій і захопу храмаў робіцца паставання, але ён яшчэ ня чуў, каб хтосьці іх абургунтавана давёў. «У 1946 годзе Расейская Праваслаўная Царква ў Заходній Украіне атрымала ад дзяржавы больш за 500 храмаў. Дык ці ж варта казаць, што гэта былі храмы РПЦ? – растлумачыў Зьеврхнік УГКЦ. Паводле яго словаў, падчас выхаду УГКЦ з падполья здараліся прыкрыя выпадкі, калі грамада разьдзялялася і быў вялікі непараўменыні. Але гэта ўжо даўно мінула і сёняня практична няма канфліктных сітуацій. «Я ўсё яшчэ чакаю абектыўныя доказы таго, што грэка-католікі гвалтоўна забралі нейкія храмы або перашкаджаюць будаваць новыя цэрквы», – сказаў Першайарх УГКЦ Любамір Гузар.

У Вільні памёр адзіны грэка-каталіцкі съятар-беларус

7 сінтября 2009 году пасля аперацыі на сэрцы на 57-ым годзе жыцця супачыу у Госпадзе а. Ян Даўкшыс – адзіны грэка-каталіцкі съятар-беларус, які працаў на Літве.

Айцец Ян Даўкшыс паходзіў з каталіцкай сям'і Вацлава і Яніны Даўкшысаў, што жылі на беларускім памежжу. Нарадзіўся ён 19 жніўня 1952 году ў вёсцы Куپлі Воранаўскага раёну Гарадзенскай вобласці. Быў старэшым сярод чатырох дзяцей у сям'і (меў брата Мар'яна-Тадэвуша і дзівэ сястры – Гленен і Тэрззу).

Пасля пераходу ў Каталіцкую Царкву а. Ян служыў на Літве для беларусаў і іншых грэка-католікаў у Вільні ў славутай царкве Святой Троіцы, што ў Базыльянскіх мурах, дзе некалі пачынаў сваё служынне сьв. Язафат. Таксама ён ўзяў місію ў сялоў мястэчка сельскай школы пераехаў у Вільню, дзе скончыў школу і стаў майстрам-тынкоўшчыкам. У гэты час прыслугоўваў у касцёле сьв. апосталаў Пятра і Паўла, пазнамёціў там з ксяндзам прафесарам Кучынскім.

Маючы вялікае жданье служыць Богу ў часы, калі ў СССР праводзілася дзяржавная атэстычная палітыка, быў татальны кантроль і атрымаць дазвол на паступленне ў каталіцкую семінарью было ўжо практична немагчыма, у 1972 годзе Ян Даўкшыс паступіў у Ленінградскую духоўную семінарью, якой апекаўваўся тады вялікі прыхільнік экуменізму і супрадыніцтва з Каталіцкай Царквой мітрапаліт Нікацім (Ротаў). У 1977 годзе Ян Даўкшыс стаў съятаром. У 1989-1995 гг. ён служыў настаяцелем царквы съятых Віленскіх мучанікаў Антона, Яна і Яўстаха ў г. Таўраге, што на заходзе Літвы.

Ян Даўкшыс сам сёлета, на съятаўванні дня памяці сьв. Язафата ў Вільні. Для мяне асабіста ён запомніўся чалавекам дапытлівым, разумным. Ён вельмі здзіўляўся прывезенай мною кніжкай «Эпістоляцыя сьв. Язафата», падрыхтаванай у Полацку М. Байтовічам, якую я адрозніваў як асабісту, а шукаючы вобраз і падабенства Божага ў чалавеку. Ён умеў прабачаць даўгі і крыйды, якія часта сам зазнаваў ад іншых. Заўсёды адгукаваўся на любую патрэбу і быў хуткі на дапамогу.

Я меў адзінную сустрэчу з а. Янам Даўкшысам, на съятаўванні дня памяці сьв. Язафата ў Вільні. Для мяне асабіста ён запомніўся чалавекам дапытлівым, разумным. Ён вельмі здзіўляўся прывезенай мною кніжкай «Эпістоляцыя сьв. Язафата», падрыхтаванай у Полацку М. Байтовічам, якую я адрозніваў як асабісту, а шукаючы вобраз і падабенства Божага ў чалавеку. Ён умеў прабачаць даўгі і крыйды, якія часта сам зазнаваў ад іншых. Заўсёды адгукаваўся на любую патрэбу і быў хуткі на дапамогу.

Ян Даўкшыс сам сёлета, на съятаўванні дня памяці сьв. Язафата ў Вільні. Для мяне асабіста ён запомніўся чалавекам дапытлівым, разумным. Ён вельмі здзіўляўся прывезенай мною кніжкай «Эпістоляцыя сьв. Язафата», падрыхтаванай у Полацку М. Байтовічам, якую я адрозніваў як асабісту, а шукаючы вобраз і падабенства Божага ў чалавеку. Ён умеў прабачаць даўгі і крыйды, якія часта сам зазнаваў ад іншых. Заўсёды адгукаваўся на любую патрэбу і быў хуткі на дапамогу.

Ян Даўкшыс сам сёлета, на съятаўванні дня памяці сьв. Язафата ў Вільні. Для мяне асабіста ён запомніўся чалавекам дапытлівым, разумным. Ён вельмі здзіўляўся прывезенай мною кніжкай «Эпістоляцыя сьв. Язафата», падрыхтаванай у Полацку М. Байтовічам, якую я адрозніваў як асабісту, а шукаючы вобраз і падабенства Божага ў чалавеку. Ён умеў прабачаць даўгі і крыйды, якія часта сам зазнаваў ад іншых. Заўсёды адгукаваўся на любую патрэбу і быў хуткі на дапамогу.

Ян Даўкшыс сам сёлета, на съятаўванні дня памяці сьв. Язафата ў Вільні. Для мяне асабіста ён запомніўся чалавекам дапытлівым, разумным. Ён вельмі здзіўляўся прывезенай мною кніжкай «Эпістоляцыя сьв. Язафата», падрыхтаванай у Полацку М. Байтовічам, якую я адрозніваў як асабісту, а шукаючы вобраз і падабенства Божага ў чалавеку. Ён умеў прабачаць даўгі і крыйды, якія часта сам зазнаваў ад іншых. Заўсёды адгукаваўся на любую патрэбу і быў хуткі на дапамогу.

• 09.12.2009, Вільня. Адпяванье беларускага съятара а. Яна Даўкшыса ў царкве Святой Троіцы.

беларуса ўдзельнічалі працтаванікі Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы а. Аляксандар Шаўцоў з Полацку і яго жонка Тацияна. Быў таксама даўні сябру а. Яна (яшчэ з часу яго служэння

• Вільня, 14.11.2009. Літургія ў памяць с. Язафата ў царкве Святой Троицы.

Сінод УГКЦ пра единасць

«Замест манапольнага валоданья хрысціянскай Украінай, што было харкетэрным знакам мінулых эпох, мы прапануем сулучнасць адзначалі 16 верасня, пасля Крыжаўшэння, і гэту традыцыю вырашылі адрадзіць у Лідзе. Святаваныні ў душпастырскім цэнтры распачаліся Боскай Літургіяй, яку ўзначаліў Апостальскі Візітатар для грэка-католікаў Беларусі Архімандрит Сяргей (Гаек). Саслужылі Боскую Літургію 4 грэка-каталіцкія святараты з розных парафій Беларусі (у Менску, Горадні, Віцебску і Палацку) ды прадстаўнікі рымска-католіцкага духавенства г. Ліды кс. Віктар Гваздоўскі з рымска-каталіцкай парафіі «Узвышэння с. Крыжа (Фарнага касцёлу). Менскі моладзевы міжпарафіяльны хор «Прасфара» сваім съплемі на Боскай Літургіі стварыў добрую малітойную атмасферу. У казаньні а. Яўген Усошын з Менску заклікаў прысутных съвядомыя пра Ісуса Хрыста сваімі спрабамі і – паводле прыкладу святамучаніка Язафата – адстойваць ідэнтычнасць Царквы, як Супольнасць, дзе можна сустрэць Ісуса Хрыста.

Святаваныне было прадоўжана канцэртамі духовных песеніяў вядомага беларускага барда Алея Камоцкага, які праспіявай пад гітару вершаваныя псальмы. У съвяточную праграму ўключыліся таксама сябры лідзкага рыцарскага клубу «Дайнава», якія паказалі фрагмент гісторычнага рыцарскага турніру. (Трэба таксама адзначыць, што сябры лідзкіх клубаў гісторычнай рэканструкцыі – рыцары з клубу «Дайнава» і вікінгі з клубу «Хротгар» – аказали каштоўную тэхнічную дапамогу падрыхтоўцы свята). Скончыліся святаваныне галіны Кіеўскай Царквы. Зъвяртаючы ўвагу на важнасць асэнсавання прапанаванай мадэлі адзначалі Кіеўскай Царквы, яны падкрэсліваючы, што гэтае пытанье патрабуе «вышыні духа», больш шырокага даляглюду, хоць «перашкоды для адбяднання ўкраінскіх Цэрквей цалкам відавочныя, а небяспекі – несумненнія». «Мы павінны іх бачыць і іх ўлічваць. І ўсе ж бачыць толькі іх – гэта як бы аддаць сібе зямно му прыцягненню, прыціснушы свой дух да прысадзібнага тыну», – гаворыцца ў пасланні.

Разглядаючы пытанье единасці Царквы ва Украіне, ярхі УГКЦ адзначылі, што «гэтае единасць, каб прынесці ва Украіну мір і згоду, павінна вырасці з сэрэдзіны, ва ўлоніні кожнай галіны Кіеўскай Царквы». Зъвяртаючы ўвагу на важнасць асэнсавання пропанаванай мадэлі адзначалі Кіеўскай Царквы, яны падкрэсліваючы, што гэтае пытанье патрабуе «вышыні духа», больш шырокага даляглюду, хоць «перашкоды для адбяднання ўкраінскіх Цэрквей цалком відавочныя, а небяспекі – несумненнія». «Мы павінны іх бачыць і іх ўлічваць. І ўсе ж бачыць толькі іх – гэта як бы аддаць сібе зямно му прыцягненню, прыціснушы свой дух да прысадзібнага тыну», – гаворыцца ў пасланні.

Госьці разыходзіліся (разъяджаліся) дадому з удзячнасцю лідзкаму душпастыру айцу Андрэю Буйнічу ды гасцінным парафіянам.

Паводле Svijazep.org

У Вільні адбыўся ўспамін святога Язафата Кунцэвіча

У Вільні, 14 лістапада, у грэка-каталіцкай царкве Святой Троицы адбылася Боская Літургія ў гонар святога Язафата Кунцэвіча. Літургію ўзначаліў Апостальскі Візітатар для грэка-католікаў Беларусі архімандрит Сяргей Гаек. На багаслужбе прысутнічалі святараты з Беларусі, Украіны, Літвы, Польшчы, а таксама вернікі з беларускай і украінскай супольнасцю ў Вільні.

Менавіта ў царкве Святой Троицы ў Вільні святога Язафата распачаў сваё служэньне і свой духовы подзывіг. Ён спрычыніўся да справы адзінства Царквы, за што і быў забіты ў Віцебску ў 1623 годзе праваслаўнымі фанатыкамі. Але ягоная смерць стала той кропкой, ад якой уніяцкая вера стала займаць галоўнае месца сярод веравызнання беларускага народу. Мошчы Святога сёняня знаходзіцца ў Ватыкане, у саборы Святога Пятра. Як адзначыў а. Сяргей Гаек, там, у саборы, спачываюць толькі рымскія папы, і адзіны на папа – гэта наш святога Язафат Кунцэвіч.

Пасля шматлікіх гадоў забароны і занядбання Грэка-Каталіцкай Царкве зноў адрадзілася. І відаць у гэтым заслуга святога Язафата Кунцэвіча, які там, у нябесных вышынях, моліцца за нашу зблелую Бацькаўшчыну і за адраджэнне страчанай единасці хрысціянія.

Алесь АДАМКОВІЧ, Westki.info

15-годдзе грэка-каталіцкай парафіі святамучаніка Язафата ў Лідзе

19 верасня 2009 году, у суботу, грэка-каталіцкая парафія с.в. Язафата ў Лідзе падчас святавання парафіяльнага свята, адзначыла 15-годдзе аднаўлення душпастырскай дзеянасці ў гэтым горадзе.

Сёняшняня парафія зьяўляецца спадкаемцай грэка-каталіцкіх (уніяцкіх) супольнасцю, якія існавалі ў Лідзе з першай паловы XVII ст. пры 4 цэрквях: с.в. Яна, с.в. Мікалая (на рынкавай плошчы), с.в. Спаса і пры царкве Усячыстай Багародзіцы. Паводле «Ведомостей о греко-уніяцкіх церквях і монастырех Брестской епархии» за 1827 год у Лідзкім павеце было 18 уніяцкіх цэрквяў і адзін манастыр, які мелі разам 22496 парафіяна.

Дзень памяці с.в. Язафата нашыя беларускія прыдлі-уніяты адзначалі 16 верасня, пасля Крыжаўшэння, і гэту традыцыю вырашылі адрадзіць у Лідзе. Святаваныні ў душпастырскім цэнтры распачаліся Боскай Літургіяй, яку ўзначаліў Апостальскі Візітатар для грэка-католікаў Беларусі Архімандрит Сяргей (Гаек). Саслужылі Боскую Літургію 4 грэка-каталіцкія святараты з розных парафій Беларусі (у Менску, Горадні, Віцебску і Палацку) ды прадстаўнікі рымска-католіцкага духавенства г. Ліды кс. Віктар Гваздоўскі з рымска-каталіцкай парафіі «Узвышэння с. Крыжа (Фарнага касцёлу). Менскі моладзевы міжпарафіяльны хор «Прасфара» сваім съплемі на Боскай Літургіі стварыў добрую малітойную атмасферу. У казаньні а. Яўген Усошын з Менску заклікаў прысутных съвядомыя пра Ісуса Хрыста сваімі спрабамі і – паводле прыкладу святамучаніка Язафата – адстойваць ідэнтычнасць Царквы, як Супольнасць, дзе можна сустрэць Ісуса Хрыста.

Святаваныне было прадоўжана канцэртамі духовных песеніяў вядомага беларускага барда Алея Камоцкага, які праспіявай пад гітару вершаваныя псальмы. У съвяточную праграму ўключыліся таксама сябры лідзкага рыцарскага клубу «Дайнава», якія паказалі фрагмент гісторычнага рыцарскага турніру. (Трэба таксама адзначыць, што сябры лідзкіх клубаў гісторычнай рэканструкцыі – рыцары з клубу «Дайнава» і вікінгі з клубу «Хротгар» – аказали каштоўную тэхнічную дапамогу падрыхтоўцы свята). Скончыліся святаваныне галіны Кіеўскай Царквы. Зъвяртаючы ўвагу на важнасць асэнсавання пропанаванай мадэлі адзначалі Кіеўскай Царквы, яны падкрэсліваючы, што гэтае пытанье патрабуе «вышыні духа», больш шырокага даляглюду, хоць «перашкоды для адбяднання ўкраінскіх Цэрквей цалком відавочныя, а небяспекі – несумненнія». «Мы павінны іх бачыць і іх ўлічваць. І ўсе ж бачыць толькі іх – гэта як бы аддаць сібе зямно му прыцягненню, прыціснушы свой дух да прысадзібнага тыну», – гаворыцца ў пасланні.

Госьці разыходзіліся (разъяджаліся) дадому з удзячнасцю лідзкаму душпастыру айцу Андрэю Буйнічу ды гасцінным парафіянам.

Паводле Svijazep.org

• Дуча да Бонінсенья. РАСТВО (1308-11).

Бог ствары чалавека на свой вобраз і падабенства (бл. Быц 1, 26-27; Ёў 10, 8) і, абдараваўшы яго такай славаю, пасялі ў месцы, якое адпавядала годнасці чалавека – у Эдэме (бл. Быц 2, 8; 1, 15).

Але чалавек, які быў вобразам і падабенствам Бога, адразу стаў прадметам зайдзрасці і трапіў у сеці ненавінага Злога, які падмануў яго (бл. Быц 3, 1-6). Упаўшы ў грэх, чалавек зацер ў сабе вобраз Божы і зрабіўся падобным да істотаў, што быў вакол яго. Пачуўшы крокі Господа, ён склаваўся ад Яго, ператварыўшы гэтым Эдэм у пустыню.

Але Господ зылітаваўся над чалавекам, бо не хацеў, каб Яго падабенства заўсёды несла пашкоджаны вобраз, таму адразу ж спытал чалавека: «Дзе ты?» (бл. Быц 3, 9). Гэтае Божае пытанье гучала на працягу ўсёй гісторыі. Але чалавек не адказаў на яго. Таму Господ падаў пра чалавека пры дапамозе цудоўнага плану збаўлення: Ён сышоў з неба, з пасаду Свайгі славы, і пасяліўся ў Свайгі вобразе. Приняў выгляд слугі (бл. Флп 2, 7), каб аднавіць сваё падабенства ў першаснай целе.

Так у Хрысьце адбылося аднаўленне чалавека: новае стварэнне. Створаны на вобраз і падабенства Бога, чалавек зноў атрымаў сваю першасную прыгажосць. Гэта дазволіла Хрысту «стацца падобным да нас, каб мы зноў адшукалі сваё падабенства да Бога». Так, ход аткту стварэння нібыта зъмяніўся, ва ўцелаўлены Господ стаў вобразам чалавека ў Ісусе Хрысьце.

Рыгор Багаслоў з гэтай нагоды гаворыць так: Хрыстос «приняў на сябе маю плоць, каб збавіць падабенства і зрабіць яго падобным да Бога». Так, ход аткту стварэння нібыта зъмяніўся, ва ўцелаўлены Господ стаў вобразам чалавека ў Ісусе Хрысьце.

Ікона Нараджэння Хрыстовага паказвае гэты цудоўны план збаўлення: найвышэйшая праява любові Бога да чалавека, эсхаталагічна ўзяднаныне нябеснай і зямной рэчаіснасці. Бачым, што Божы Сын спачывае ў ясылях (бл. Лк 2, 7), але адначасова ведаем, што Ён сядзіць пра варуч Айцу. Бачым Яго ў адымках Маці і

аднасова ведаем, што Ён – на лоне Нябеснага Айца. На Вялікай павячэрніцы ў съвята Раства молімся такім словамі:

Неба і зямля сёняня злучыліся, бо Хрыстос нарадзіўся, сёняня Бог прыйшоў на зямлю, і чалавек узышоў на неба. Сёняня дзеля нас, людзей, Нябечны на прыродзе стацца бачным у целе (Лесня на Ліціці на Раство Хрыстове, тон 1).

Гэту таямніцу адлюстроўвае таксама і ікона Хрыстовага Раства, таму мы сёняня можам прыняць прайду, якую хацелі адшукваць так шмат прарокаў і справядлівых (бл. Мк 13, 17)! Творца стаў такім самым, як і мы, чалавекам, стаў адным з нас у Свайгі Сыне, прыйшоў да сваіх стварэнняў, але быў непадупадні някаму граху. Прыйшоў, каб праславіць чалавека, каб надзяліць нашу людзкую прыроду і зрабіць нас удзельнікамі боскасці. Ужо каля 180 году съвяты Ірынай адважваеца гаварыць так: «Бог стаў чалавекам, каб чалавек мог стаць Богам». Гэтым словамі кіраваліся шмат хто з усходніх Айцоў.

Каб чалавек мог сузіраць гэты цуд Раства, ён павінен быт толькі раслющыць вочы, каб бачыць, прыспухацца, каб чуць, але і падрыхтаваць разум, каб пазнаваць і ўспрымаць. Да гэтага заклікае адзін з вялікіх прапаведнікаў XIV ст.: «Прашу цябе, дарагі Чытак, падаруй мне свой пажожны разум. Аддалі ад яго ўсе съвецкі і матэрыяльныя турботы, ачысці яго як дошку, падрыхтаваную да малівання, і на ім я накрэсьлю табе цудоўны вобраз Раства, каб ты зразумеў глыбіню Доброй весткі і таямніцы, каб мы разам праслаўлямі апавяданьем».

Ікона Хрыстовага Раства зъяўляеца ўступам да той боскай пазмы, якую называем гісторыяй збаўлення. Падобна, як у іканапісі проста-такі паэтычныя, чысьцінёй іканографічнага методу ўказаць на глыбокі дыдактычны змест. На першы погляд выява можа здавацца перагружана масаю дэталяў. Але калі мы заглыбіміся ў іх духавы сэнс, то паволі зацудоўна прастаюю зможам адкрыць глыбіню той падзеі, якую іканапісі проста-такі паэтычныя, чысьцінёй іканографічнага методу ўказаць на глыбокі дыдактычны змест. На першы погляд выява можа здавацца перагружана масаю дэталяў. Але калі мы заглыбіміся ў іх духавы сэнс, то паволі зацудоўна прастаюю зможам адкрыць глыбіню той падзеі, якую іканапісі проста-такі паэтычныя, чысьцінёй іканографічнага методу ўказаць на глыбокі дыдактычны змест.

Ікона Хрыстовага Раства зъяўляеца ўступам да той боскай пазмы, якую называем гісторыяй збаўлення. Падобна, як у іканапісі проста-такі паэтычныя, чысьцінёй іканографічнага методу ўказаць на глыбокі дыдактычны змест. На першы погляд выява

ДАВЕДКА

АДНОСНА АДНАУЛЕНЬНЯ
СТРУКТУРАЎ БЕЛАРУСКАЙ
ГРЭКА-КАТАЛІЦКАЙ ЦАРКВЫ
У ХХ СТ.

(Дадатак да Ліста грэка-каталіцкіх
святароў Беларусі ад 09.10.2009).

170 гадоў таму, 24 лютага 1839 году, у Палацку пад патранатам расейскіх уладаў адбыўся пра-дзяржаўны Палацкі пасёдабор, на якім літоўскі біскуп Ёсіф Сямашка і ягоныя нешматлікія паплечнікі абвясцілі сваё адмайленье наслухмянасці Папу Рымскаму і "узыяднаныне" юніяцкай Царквы на беларускіх землях з дзяржаўной Царквой Расейскай імперыі. І хоць з кананічнага пункту гледжаныя гэты зъезд ня можа лічыцца ані саборам, ані нават кананічным зъездам, тым ня менш менавіта тады адбылася гвалтоўная ліквідацыя структураў грэка-каталіцкай Царквы ў Беларусі. Шматлікія парафіі і вернікі супраціўляліся гэтym пастановам яшчэ на працягу дзесяцігоддзяў.

Аднаўленыне структуры грэка-каталіцкай Царквы ў Беларусі адбылося дзякуючы працы Слугі Божага мітрапаліта Андрэя Шаптыцкага. Ад Папы Пія X ён атрымаў вусныя паўнамоцтвы дзейнічаць у якасці першайарха візантыйскага архіепіскапа на ўсё тэрыторыю Расейскай імперыі (паўнамоцтвы, дадзены ў 1907 г., пісьмова пацвярджаліся ў 1908 г. і ізноў пацвярджаліся ў 1909, 1910, 1914 гг.¹). Фармальная аднаўленыне царкоўной структуры грэка-каталікоў на тэрыторыю ўсёй Расейскай імперыі пачалося з прызначэння намеснікам мітрапаліта Андрэя ў Расейскай імперыі (фармальная – намеснікам Камянецкай япархii) а. Аляксея Зерчаніна (29 чэрвеня 1907 г.).² Улада ягона фармальная распаўсюджвалася і на тэрыторыю сучаснай Беларусі. 22 траўня 1908 году а. Аляксей Зерчанін быў прызначаны Рымам кіраўніком місіі для каталікоў візантыйскага архіепіскапата ў Беларусь, у сувязі з рухам у бок аднаўленыне адкрылага вынаваныня там грэка-каталіцтва, якое падаўлялася ў царской Расеi.

Потым, паводле сваіх вышэй узгаданых паўнамоцтваў, мітраполіт Андрэй Шаптыцкі 09.10.1939 г. раздзяляў усю Савецкую Расею на Экзархаты Апостальскай Сталіцы, прызначыўшы Высокадастойнага біскупа Мікалая (Чарнецкага) экзархам

Ліст грэка-каталіцкіх святароў Беларусі Святому Айцу

Яго Святыні Бенедыкту XVI,
Сусветнаму Архірэю і Папе Рымскаму
на руки
Высокадастойнага Прэфекта Кангрэгацыі Ўсходніх Цэрквей
Кардынала Леонарда Сандры

Копія: Высокадастойнаму архібіскупу
Марціну Відавічу, Апостольскому Нунцыю ў Беларусі
Копія: Даствонаму а. архімандриту Сяргею Гаеку,
Апостольскому Візітатору для грэка-католікаў Беларусі

Святы Ойча і Першапастыр Паўлюднай Царквы!

Сабраўшыся ў Віцебску (на месцы мучаніцтва св. Язафата) з нагоды штогадовага ўспаміну Берасцейскай Унii, сымбалю нашай еднасці з Апостольским Пасадам святога Пятра, мы, святары Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы, хочам зъвярнуцца да Вашае Святыні з лістом-напамінам пра нас, грэка-католікоў Беларусі, ды з пакорай просьбай аб належным упрадаваныні нашага кананічнага статусу ў Каталіцкай Царкве.

Амаль 20 год таму група нашых вернікаў зъвярнулася да Апостольской Сталіцы з лістом, у якім яны паведамлялі пра змену палітычнай сітуацыі ў краіне ды аднаўленыне адкрытай дзеянасці грэка-католікоў у Беларусі. На той момант душпастырская структура нашай Царквы (а ў 1939 г. мы былі Апостольским Экзархатам, а. архімандриту Сяргею Гаеку) на пачатку 90-х пачуяла некалькі невялікіх суполак верных, якія ня мелі ані памяшканья, ані святароў. У адказ на зварот вернікаў Святыя Сталіца прыняла "часовая" рашэніне аб прызначэнні Апостольскага Візітатора "ad nutum Sanctae Sedis".

За гэты час Царква вырасла, зъявіліся святары, манахі, манахіні, парафіяльныя цэнтры і першыя храмы, але афіцыйнага вызнанія наших структураў пакуль што так і не адбылося.

Кананічна структура (экзархат ці япархія) на чале з біскупам патрэбная для таго, каб упрадаваць язычё нашых парафіяў-суполак і кананічны статус нас, святароў, каб дапамагчы нам вырашыць шматлікія пытанні і выклікі (у тым ліку і кананічныя), якія ўзыняюць амаль штодзённа, але найперш дзеля таго, што згодна са старажытнай эклезіялогіяй, якую агульную сів. Ігнат Антыхійскай Царкве ёсьць там, дзе ёсьць біскуп, які ачольвае Еўхарыстычны збор верных і яднае ўсіх пад сваім пастырскім амарафам.

У нашых сэрцах яшчэ жыве съветы ўспамін пра прыезд на Беларусь Вашага Прадстаўніка, Дзяржсакратара найдастойнага кардынала Тарчызё Бэртонэ, які, падчас свайго візіту, наведаў таксама і нас, беларускіх грэка-католікоў. Спадзяємся, што рэчаіснасць, якую ён тут пабачыў, дапаможа яму засведчыць шчырасць нашых намераў.

Даруем сябе і гэты ліст апецы Найсвяцейшай Багародзіцы Жыровіцкай, 280-я ўгодкі каранації папскім каронам іконы якой урачыста ўзгадвае ў гэтым царкоўным дзене.

09.10.2009

* * *

Гэты Ліст Рымскаму Архірэю Бенедыкту XVI падпісалі 14 святароў Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы: а. Ігар Кандрацьеў, а. Яўген Маліновскі, а. Пётр Мартэн, а. Казімір Ляховіч, а. Андрэй Абламайка, а. Пахом Кавалёў, а. Зыміцер Грышан, а. Андрэй Кром, а. Аляксандар Шаўцоў, а. Андрэй Буйніч, а. Яўген Усошын, а. Аляксандар Шыбека, а. Васіль Ягораў, а. Аляксандар Аўдзюк.

Валыні, Холмшчыны ды Падляшша (да 17.09.1940 – таксама Беларусі), а. Клімента (Шаптыцкага) – экзархам Вялікай Расеi і Сібіры, а. Ёсіфа Сыліпога – экзархам Вялікай Украіны, а. Аntonіa Неманцэвіча, SJ (з 17.09.1940 г.) – экзархам Беларусі. 18-19.09.1940 г. пад кіраўніцтвам мітраполіта Андрэя (Шаптыцкага) прайшоў Сабор Экзархату. Паколькі ў гэтых гістарычных абставінах сувязь з вышэйшай царкоўной уладай была ўскладненая, ён склікаўся без папярэдняй згоды Папы, а яго пастаўнавы лічыўся дзеяньнімі да таго моманту, калі Апостольскі Пасад выкажа сваё мер-

каваныне адносна іх. Паслья правядзеньня Сабору, 26.09.1940 г. мітраполіт Андрэй Шаптыцкі атрымаў ліст ад Яго Эмінэнцыі кардынала Алайзія Мальёнэ, Дзяржсакратара Ватыкану, які быў датаваны ад 30.05.1940. У ім выказвалася ўдзячнасць за служэніе, якое мітраполіт Андрэй Шаптыцкі выконваў раней, і адзначалася, што ягона паўнамоцтвы, якія раней пачынаўся, якія падаўлялася ў тэрыторыі Беларусі, але ён склікаўся без папярэдняй згоды Папы, а яго пастаўнавы лічыўся дзеяньнімі да таго моманту, калі Апостольскі Пасад выкажа сваё мер-

паўнамоцтваў набывала моцы толькі з 26.09.1940, г. зн. з моманту атрымання мітраполітам Андрэем паведамлення аб гэтым. Таму экзархі вырашылі працягнуць выкананыне сваіх абвяшчаній да адмысловага рашэння Святога Пасада, абычам і паведамлі Святога Пасад пасланнем ад 24.01.1941 г.⁶

Адказ з Рыму ад 22.12.1941 г. паведамляў, што паслья разгляду прынятых рашэнняў Святога Айца 22.11.1941 г. прыняў рашэніне зацвердзіць прызначаныя асобаў у якасці Апостольскіх Экзархатаў ажно да новых рашэнняў Апостольскіх Экзархатаў, якія не знаходзяцца ў тэрыторыяльных межах Патрыяршых усходніх каталіцкіх Цэрквей, належыць толькі Апостольскому Пасаду. Экзархат, які быў аднымі з твораны, зъўляецца ўнікальным уладай (у дадзеным выпадку – Апостольскім Пасадам) ці калі зъўлялася бяздзейнай на працягу ста гадоў (чаго ў выпадку беларускага грэка-католіцкага Экзархату не было). Дэлегаваная мітраполітам Андрэю ўлада кіраваныя Экзархамі была асабістай і скончылася з ягонаі смерцю, а права вышэйзгаданага кіраваныя Экзархатамі і Экзархамі адышло да Апостольскага Пасаду. Паколькі, на колькі нам вядома, заснаваны ў 1939 годзе і зацверджаны Апостольскім Пасадам у 1941 г. грэка-католіцкі Экзархат Беларусі

жавы⁸. Такім чынам, як і расейскі Экзархат, менавіта з 1941 г. існуе ўнікальным актам Апостольскага Пасаду, мы лічым яго кананічна існуючым, а вернікаў грэка-католіцкай Царквы, якія знаходзяцца на ягонай тэрыторыі, прыналежнымі да яго.

Згодна з нормамі канона 175 ССЕО, Беларуская Грэка-Католіцкая Царква, як і ёе кананічна існуючы, але ў дадзены момант вакантны Экзархат, залежаць непасрэдна ад Апостольскага Пасаду.

на быў з якой-небудзь паважнай прычыны ліквідаваны нейкім съпецяльным актам Апостольскага Пасаду, мы лічым яго кананічна існуючым, а вернікаў грэка-католіцкай Царквы, якія знаходзяцца на ягонай тэрыторыі, прыналежнымі да яго.

Згодна з нормамі канона 175 ССЕО, Беларуская Грэка-Католіцкая Царква, як і ёе кананічна існуючы, але ў дадзены момант вакантны Экзархат, залежаць непасрэдна ад Апостольскага Пасаду.

¹. Диакон Васілій ЧСВ, Леонід Федоров: жыць і дзейніцтва – Львоў, 1993. С. 82-91.

². Митрополіт Андрэй Шептицкі і греко-католікі ў Расіі: Кніга 1. Документы і матэрыялы, 1899-1917. – Львоў, Видавецтво Украінскага Католіцкага Університета, 2004. Док. № 53. С. 143-144. Зацверджаныя граматы Папам Піем Х – там жа: Док. № 93. С. 218-219.

³. Диакон Васілій ЧСВ, Леонід Федоров: жыць і дзейніцтва – Львоў, 1993. С. 90.

⁴. "С терпением мы должны нести крест свой...": Документы и материалы о жизни и деятельности блаженного священномученика экзарха Леонида (Федорова). – Издательская группа "Керама". Санкт-Петербург, 2004. Документы III-02 и III-03. С. 165-168.

⁵. Диакон Васілій ЧСВ, Леонід Федоров: жыць і дзейніцтва – Львоў, 1993. С. 497.

⁶. "Митрополіт Андрэй Шептицкі і греко-католікі ў Расіі": Кніга 1. Док. №143. С. 357-364.

⁷. "Митрополіт Андрэй Шептицкі і греко-католікі ў Расіі": Кніга 1. Док. №147. С. 331-332.

⁸. "Митрополіт Андрэй Шептицкі і греко-католікі ў Расіі": Кніга 1. Док. №147. С. 369-371.

• Малітва ля магілы Васіля Быкава.

На магіле святой памяці Васіля Быкава ён адслужыў Паніхіду за ўсіх памерлых вернікаў-патрыётаў, што сваёй працай ды творчасцю служылі Беларусі.

У той жа дзень айцец Пахом адслужыў Паніхіду ля мемарыяльнага крыжа варошылі Курапаты. Удзельнікі малітвы даверылі Божай міласэрнасці душы пахаваных там няяніна забітых, што загінулі ў час рэпрэсіяў.

У панядзелак, 2 лістапада, на Кальварыйскіх могілках у Менску была адслужжана паніхіда на магіле дэканы БГКЦ протапресвітара Яна Матусевіча.

Супакой, госпадзе, душы слугай Тваіх!

Паводле Svjazep.org

• Памінальная малітва ў Курапатах.

Дабрачынная акцыя «Божае Нараджэнне – дзеяцім»

12 сінтября 2009 году ў рымска-католіцкай парадкі святога Юды Тадэвуша ў мястэчку Лучай (Пастаўскі дэканат, Віцебская дыяцэзія) адбыўся калядны дабрачынны канцэрт-празлаўленыне. Па запрашэнні пробашча парадкі кс. Мікалая Ліпскага з канцэртнай праграмай выступіў гурт «Маран ата» з грэка-католіцкай парадкі святых братоў-апосталаў Пятра і Андрэя ў г. Берасці.

Гэтая дабрачынная акцыя распачалася паслья святой Імшы і стала, паводле

Беларускай Царкве – быць!

На пытальні Рэдакцыі газеты «Царква» адказае беларускі грэка-каталіцкі съяштар з Лондану а. Сяргей СТАСЕВІЧ

– Айцец Сяргей, ці не маглі б Вы для чытчу «Царквы» расказаць трошкі пра жыцьцё ў Беларускай місіі ў Лондане? Што адбываецца новага, якія планы, намеры? Якія справы з вернікамі?

– Пачну з людзей. Калі я часам бываю ў сваіх родных Івацэвічах, ці скажам, у Лідзе, дык рэгулярна бачу тую самую карціну: чалавек з дзесяць вернікамі на нядзельной службе. Розынцы, на мой погляд, паміж Лонданам і Івацэвічамі ў гэтым сэнсе амаль німа. Існуем мы ў Лондане не дзеля і не дзякуючы гэтай купкі людзей, а хутчэй дзеля прынцыпу: Беларускай Царкве ў Брытаніі быць! Зауважу, што за мае 4 гады тут, у Лондане, некалькі чалавек прыйшли ў царкву і «рэзка» вырасла колькасць хростаў і мірапамазаньняў: у гэтym где з ў нас іх адбылося 4. Рэгулярна ходзяць у нашу хатнюю царкву і праваслаўныя беларусы. Да пачатку 1990-х Mісія наогул мела 1-2 сталых вернікамі, а пасля гэтага вернікамі былі тыя студэнты, якіх а. Надсан запрашаў на вучобу, г. зн. якія жылі і вучыліся тут. Німа ўжо ані тых студэнтаў,

• На гэтым пляцы будзе новая беларуская царква ў Лондане.

• Лондан. Айцец Сяргей Стасевіч (справа) на Літургіі з беларускімі грэка-каталіцкімі съяштарамі.

– Напэўна, гэта тэма ў Вас закранае таксама і актуальная пытальні жыцьця Беларускай Грэка-Каталіцкай Царкве?

– Дзе толькі магчымы было, я спасылаўся на прыклад Беларускай Царквы ў связі з проблемамі, якія паўстаюць з-за цяперашняй ніявызначанасці яе праўнага статусу.

– Чытчы газеты «Царква» і нашыя вернікі часам цікавяцца, што ўяўляе сабой Грэка-Каталіцкая Царква ў Беларусі, хто зъяўляецца кіраўніком у ёй. Вось і нядайна было падобнае пытанне: ці мае нашая Царква статус *sui iuris* (свайго права). Дык можа Вы маглі б відказаць сваё меркаванье адносна гэтага пытання?

Што такое «Царква свайго права»? Гэты тэрмін упершыню зъяўляецца ў новым Кодэксе Канонаў Усходніх Цэрквай і значае групу хрысьціянскіх вернікамі, аўяднаных ярхіяй, якую найвышэйшая ўлада Царквы юна або маўкліва вызнае як Царкву свайго права. Пэўныя формы вызначанія нашай Царквы Рымам можна зауважыць. Напрыклад, доказам гэтаму можа служыць нядайні візіт да грэка-каталікі Менску Дзяржаўнага сакратара Ватыкану, наяўнасць Беларускай Царквы ў агульным съпісе Цэрквай *sui iuris* у Ватыканскім даведніку «*Annuario Pontificio*» і г. д. Аднак, калі гэта і ёсьць тое маўклівае вызначаніне, дык яго юна недастаткова для таго, каб быць Царквой свайго права. Адсутнасць кананічнай улады (візітатар – гэта не адміністратор і тым больш ня біскуп) прымушае асаўбісту мяне сумнівацца ў праўнасці як грэка-каталіцкіх парафіяў, так і гэтак званых «дэканатаў», на якіх нібыта падзелена «БГКЦ», ня кажучы ўжо пра «аддзелы» і «сакратарыяты». На мяно думку, усе гэтыя тэрміны могуць уківацца адно толькі ўмоўна, у двукосці да тae пары, пакуль Беларуская Царква ня будзе мець ярхію. Працытую кан. 279:

«Парафія – гэта акрэсленая супольнасць хрысьціянскіх вернікамі, усталіваная на сталай аснове ў ярхіі». Канон 281 кажа таксама, што заснаваныне, мадыфікацыя і ліквідацыя парафіяў зъяўляецца кампетэн-

• На гэтым пляцы будзе новая беларуская царква ў Лондане.

Павел ПАРФЕНЦЬЕЎ (г. Санкт-Пецярбург)

БГКЦ – Царква свайго права

Пытальніне пра тое, ці зъяўляецца Беларуская Грэка-Каталіцкая Царква Царквой *sui iuris* («свайго права») – гэта сур'ёзнае для жыцьця і для разумення прававой сітуацыі гэтай Царквы пытальніне. Безумоўна зразумела, што існуе Беларуская ўсходне-каталіцкая Царква (якія адносіца да Цэркви канстанцінопальскай абрарадавай традыцыі), і што існуе беларускі абрарад. Абодва гэтыя факты з году ў год яўна і недвусэнсіўна канстатуюцца ў афіцыйным выданыні Свяятога Пасаду «*Annuario Pontificio*», і таму ня могуць выклікаць сумніваў. Але ці зъяўляецца гэтая Беларуская Царква з пункту гледжанья кананічнага права Царквой *sui iuris*?

Каб адказаць на гэтае пытальніне, трэба асьвяятліць шэраг пытальніяў кананічнага права, цесна з ім звязаных, што мы і паспрабуем зрабіць.

Кан. 28 § 1 вызначае абрарад так: «Абрарад – гэта літургічная, багаслойская, духоўная і дысцыплінарная спадчына, культура і абставіны гісторыі канкрэтнага народу, праз якія ў кожнай Царкве *sui iuris* выяўляецца ўласны спосаб жыцьця ў веры».

Аналізуочы гэтае вызначэнне, важна адзначыць наступнае. Па-першае, вызначаючы абрарад, заканадаўца не абмежаваўся апісаным яго як комплексу своеасаблівай літургічнай, багаслойскай, духоўнай і дысцыплінай хрысьціянской спадчыны канкрэтнага народу. Калі б абрарад ня быў канстытуцыйна звязаны з канкрэтнай Царквою, дзе ён ажыццяўляецца, досьць было б, даўши падобнае вызначэнне, дадаць, што кожны абрарад рэгулюеца ўласным комплексам абрарадавых пастановаў і нормаў, зацверджаных царкоўнай уладай. Аднак заканадаўца іншаруе такую магчымасць, уводзячы ў вызначэнне абрараду ў Кодэксе асаблівую ўласцівасць, а менавіта тое, што праз абрарады выяўляецца ўласны спосаб жыцьця ў веры», і на проста ў нейкай неакрэсленай супольнасці ці сукупнасці вернікамі, але ў канкрэтнай Царкве, і пры гэтым юна падкрэсліваецца, што гаворка ідзе менавіта пра Царкву *sui iuris*.

Зауважым, што гэтае вызначэнне – адзінае кананічнае вызначэнне абрараду, – істотным элемэнтам Царквы *sui iuris* паводле канону 27, – будучы кананічна заснаванай, напрыклад, як ярхія альбо экзархат, Царква Беларусі будзе вызначана як адна з «іншых Цэрквай *sui iuris*» (тэхнічны тэрмін, маюцца на ўзведзе Цэрквы, якія не зъяўляюцца Патрыярхатамі, Вяроўнымі Архібіскупствамі ці Мітрапалітальнымі Цэрквамі – заўвага С.С.), а агульная колькасць Усходніх Каталіцкіх Цэрквай вырасце з дзвяццю адной да дзвяцці дзвююх. Калі ж, паводле нешчаслівай гіпотэзы, гэтае нанова заснаваная ярхія ці экзархат будзе дзялчанына да ўжо існуючай Царквы *sui iuris*, дык яна ня стане Царквой *sui iuris*.

Ці скончыцца гэтае нашае ўяўнае «расьцярушаньне»? Беларускай Царкве павінна быць! І па-моему, гэта ня нейкай ласка, а нашае съяштое права, якога мусім дамагацца – права Царквой звацца. Як зрешты, і людзімі, калі вы мяне добра зразумелі. Размаўляў а. Але́сь А́ўдзя́юк

якое існуе. З яго вынікае, што для таго, каб нейкі комплекс «літургічнай, багаслойскай, духоўнай і дысцыплінарнай спадчыны» мог, з кананічнага пункту гледжанья, быць вызначаны як «абрад», неабходна, каб праз яго «уласны спосаб жыцьця ў веры» быў выяўлены ў канкрэтнай Царкве *sui iuris*. Спадчына, у дачыненіі да якой гэтага не адбываецца, не адпавядае вызначэнню «абрад», і, наадварот, спадчына, якую прызнаеца ў якасці «абраду» (як гэта засвячвае «Annuario Pontificio» ў дачыненіі да беларускай духоўнай спадчыны), як неабходнасць службы для выяўлення ўласнага спосабу жыцьця ў веры ў канкрэтнай Царкве *sui iuris*. Іншымі словамі, найвышэйшая ўлада не разглядала б беларускую ўсходне-каталіцкую духоўную спадчыну як абрарад, калі б гэтага спадчына не ажыццяўлялася ў канкрэтнай Царкве *sui iuris*. А паколькі яна прынае, што беларускі абрарад існуе, з гэтага вынікае і прызнанне статусу *sui iuris* Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы.

Кожнай Царкве *sui iuris* пры гэтым можа адпавядаць толькі адзін абрарад. Гэта вынікае ўжо з самога вызначэння абрараду ў Кодэксе, дзе адзначана, што праз абрарад хрысьціянская вера выяўляецца ў «кожнай» (лат. – «*uniuersitatisque*») Царкве *sui iuris* (г. зн. кожная Царкве *sui iuris* мае спадчыну ў выглядзе «абраду», праз якія і выяўляе свой спосаб жыцьця ў веры). Адной Царкве *sui iuris* ня можа адпавядаць некалькі разных «абрадаў» у кананічным сэнсе гэтага слова, бо кожнай Царкве *sui iuris* адпавядае свой абрарад. На карысць гэтага разуменя съвядчыць наступнае:

1. Гэта знаходзіцца пачывяджэнне ў іншых нормах Кодэкса Канонаў Усходніх Цэрквай. Так, цэлы шэраг нормаў кажа пра «*класны*» абрарад для дадзенай Царквы *sui iuris* ці яе ярархія (гл. напр. каноны 40, 41, 89 і інш.). Німа ніводнай нормы, дзе б гаварылася пра абрарады той ці іншай Царквы ў множным ліку. Ахрышчаны некатолік, які прыходзіць да еднасці з Каталіцкай Царквой, павінен прыпісвацца

Працяг на с. 12 ⇒

Восеньскі баль

Сапраўдныя восеньскія балі ладзіліся для людзей з абмежаванымі магчымасцямі і састарэлых у Тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Першамайскага раёну г. Віцебска 25 і 27 лістапада 2009 году. Мерапрыемствы былі арганізаваныя Хрысціянскім валацёрскім рухам сьв. Мікалая сумесна з працаўнікамі цэнтра на чале з дырэктаром спн. Таянай Старынскай.

Нас цікавіць любая новая форма работы, таму мы рады супрацоўніцаў з валацёрскім рухам", — адзначыла дырэктар Тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Програма двухдзённага "Восеньскага балю" складалася з гульняў,

конкурсаў, простых пытанняў на эрудыцыю, сцэнак і танцаў. Але галоўным для людзей з абмежаванымі магчымасцямі, а таксама ветэранаў і састарэлых былі знаёмыя, размовы і нарэшце пошук новых сябров, якія на бачаць у цябе фізічных заганаў, а ўспрымаюць такім, які чалавек ёсьць. Так за выдатную імпрэвізацыю песні атрымаў ганаровае званнне "Песеннага караля балю" Дзьмітры Жырнель. За актыўны ўдзел у конкурсах і танцах карону і тутул караля і каралеўны балю атрымалі Мікалай Надзежка і Юлія Нагорская, а таксама права ўзнагароджваць астатніх удзельнікаў мерапрыемства граматамі і прыемнымі

• Шчаслівія ўдзельнікі падчас «Восеньскага балю» для састарэлых і непаўнагодзяных у Віцебску.

а. Алеся ШЫБЕКА, г. Віцебск

Валацёрскі рух

Св. Мікалай

Хрысціянскі валацёрскі рух сьв. Мікалая, што існуе пры грэка-каталіцкай парафіі г. Віцебска, зьяўляецца царкоўнай ініцыятывай сацыяльнага служэння. Заснаваны ў восень 2007 году, сёлета адзначае свае другія ўгодкі. Рух яднае людзей добраі волі незалежна ад канфесійнай прыналежнасці, што жадаюць служыць Богу праз дапамогу людзям, якія яе патрабуюць.

Галоўнымі нашымі прыярытэтамі зьяўляюцца: дапамога бліжніму (бескарыйства, дапамагаць людзям у патрэбе), евангелізацыя (дапамагаць іншым людзям прыходзіць да Бога праз пропаведанье Евангельля Божага і ўчыні любові і міласэрнасці), съведчаныне (дапамагаць і дзяліцца сваім досьведам з кожным, хто хацеў бы бескарыйствія служыць Богу і людзям у любові і міласэрнасці).

Аднак любая сацыяльная дзеянасць немагчыма без падрхтаваных людзей. З гэтай прычыны рух мае сваю "Школу валацёра", пад якой разумеецца комплекс мерапрыемстваў, што дапамагаюць азнаёміца, навучыца і набыць валацёрскія вопыт. Удзельнікі руху вучачца суправаджаць людзей на інвалідных калясках, здабываюць практычныя веды па аказанні першай дапамогі, а таксама засвойваюць навыкі працы з дзецьмі-сиротамі, састарэлымі і людзьмі з абмежаванымі магчымасцямі. Галоўнымі накірункамі зьяўляецца духоўная хрысціянская падрыхтоўка валацёраў.

У наших планах — паступова расказаць пра нашае сацыяльнае служэнне. А яшчэ — абавязкова пазнаёміць з нашымі валацёрамі і людзьмі, якія патрабуюць нашай увагі і дапамогі.

а. Алеся ШЫБЕКА, г. Віцебск

Я нарадзілася ў палескай вёсачы на Піншчыне, сярод вёкаўчых бароў і маўлівых, таемных балот. Працавала настаўніцай, выхоўвала і троє сваіх дзетак, якіх дараваў мене Бог. Люблю жыццё, люблю сваю родзіму — Палессе.

Калі бывала ў Пінску, з асаблівай узынёсласцю ўспрымала дотык да сценаў Пінскага калегіуму езуітаў, дзе ў канцы XIX стагоддзя месцыўся базильянскі монастыр Уніяцкай Царквы, які нёс у наш лясны край веру Хрыста і, наев, съяўляло съвецкай адукациі.

Мае вершы — гэта хваляванье маёй душы, мае думкі.

Самота

Я пашлю прывітаныне дадому,
Дзе бярозы старыя растуць...
Можа там я ня трэба нікому,
Але сэрца імкненца ў кут,
Дзе жылі мая мама і тата,
Дзе дайніну вартуюць крыжы...
У тым вітаныні адзіна слова:
Наставальжы...

Я пашлю прывітаныне дадому
З журавамі, што ў небе крычаць.
Не вярнуць мне ніколі былога,
Зноў з дзяцінства жыцьцё не пачаць...
Я хачу растварыцца ў тумане,
Кропляй стаць у палескім дажджы...
Маім крылам, шкада, не ўзыніца...
Наставальжы...

падарункамі. У выніку ніхто не застаўся паза ўагай.

А лепшымі падарункамі для валацёраў сталі ўсымешкі на тварах усіх прысутных і хрысціянская атмасфера дабрыні і любові, вельмі важная для ўсіх людзей, а асабліва з абмежаванымі магчымасцямі. Арганізаторы і ўдзельнікі спадзяюцца, што супрацоўніцтва Цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва і валацёрскага руху сьв. Мікалая будзе працягвацца. Пра ўдалы пачатак кажа таксама і тое, што падчас гэтых мерапрыемстваў на працягу больш за дзяве гадзіны цікайнасць удзельнікаў не зъмяншалася. Людзям стала зрозу было прыемна знаходзіцца ў кампаніі хрысціянскай моладзі, якая паводзіць сябе шчыра і проста. У сваю чаргу, дзядупі і бабулі праспявалі валацёрам песьні сваёй маладосьці, зухавата танцевалі, чыталі вершы.

Вельмі сымбалічна, што "Восеньскі баль" адбыўся напярэдні Міжнароднага дня інвалідаў, але ў валацёраў не было мэты прывязаць мерапрыемства да пэўнай даты, бо сваё дабрачыннае служэнне яны нясуць у звычайнія будні дні, не даючы ў жыцьцё гэтых людзей прабраца самоце, комплексам і смутку.

Ірына ЛОБАН, г. Віцебск

Ніна КАХНОВІЧ, парафіянка з Віцебску (в. Андронавічы)

Святы Мікалай

Прыышла зіма і цуды творыць:
Шле маразы і сыпле сынег.
А сам Мікола Цудатворца
Шчыруе дзецям для пацех.

Нясе вялікі меж чырвоны,
У боты цёплія агут.
Ад сынегу белы кій і скроні,
І хутка зъявіцца ён тут.

Разъвяжа меж свой адмысловы
З усымешкай съветлаю сваёй
І скажа ветлівая слова,
Кінуўшы сівай галавой.

Частуйся, хлопчык і дзячынка,
Святыкайце Божае Раство,
Алёша, Каця і Палінка,
Чувайце Святае хараство.

Тут абаранак ёсьць і пернік,
Духмяных булачак пакет,
І журавінаў слоік сыпельных,
Бісквітна-крэмавы рулет.

Смакуйце, ешце, ну а потым
Мы станем дружна ў карагод
І будзем танчыць аж да поту
І славіць Господа прыход!

Божае Нараджэнне

Нарадзіла жанчына
Шмат стагоддзяў назад
Найсвяцейшага Сына.
Бог-Айцец Яму рад.

Бэтлеемская зорка
З заміраннем глядзіць —
Божы Сын адвячоркам
Нарадзіўся і сыпіць.

Хэрувімы съяўлявали
Яму песьні з нябес,
І анёлы люлялі:
Сыпі, Збавіцель Хрыстос.

«Сыпі малое Дзіцяцка, —
Маці Сыну пяе, —
Хай Табе, Немаўлятка,
Бог здароўе дае».

Быў Ісусам названы
Гэты Хлопчык малы.
Ён Свяцейшыя Планы
Зьдзейсніў з Божай хвалы.

Рады мы, усе людзі:
Ёсьць Заступнік у нас.
Шчасцем поўняцца грудзі
У гэты дзень, усякі раз.

Яўгенія КАЗЛОВА, г. Ворша

Зірнём на калядны вярцеп: Багародзіца і сьв. Язэп не выглядаюць на вельмі шчаслівую сям'ю; іх першынец нарадзіўся ў вялікай нястачы, нягледзячы на гэта яны поўныя глыбокай радасці, таму што яны любяць адзін аднаго, дапамагаюць адзін аднаму, але найперш таму, што яны ўпэўнены, што ў іх гісторыі дзейнічае Бог, які прысутнічае ў маленькім Icuse. А пастухі? У чым прычына іх радасці? Ці ж можа гэты Нованараджаны, здавацца б, неяк пайплываць на іх жыцьцё, што праходзіць у гэтым «Дзіцяцку ў пляюшках», што ляжыць у ясьлях», «знак» выкананыя абліцоўкай Бога для ўсіх людзей, «якіх Ён уладабаў» (Лк 2: 12, 14), таксама і для іх!»

Святы Айцец Бенядыкт XVI.
Прамова падчас малітвы «Анёл Гасподні», 13 снежня 2009 г.

Съвезданье любові і веры разам

Ужо стала традыцыяй для валанцёрскага руху съв. Мікалая ў Віцебску прыкладна раз на месяц праводзіць духоўна-малітоўныя сустрэчы для непаўнаспраўных людзей. Большаясьць з іх – ўдзельнікі клубу для асобаў з абмежаваннямі псіхагізічнага разьвіцця "Бэтэль-Карытас", які ўзначальвае парафіянка з Віцебску Зоя Коршунава.

Галоўнымі арганізатарамі і незаменнымі вядучымі гэтых сустрэчай выступаюць валанцёры Кацярына Цыганова і Валянціна Аўсянінікова. Кожны раз далучаюцца таксама і іншыя ўдзельнікі руху, дапамагаючы людзям з абмежаванымі магчымасцямі дабраца да царквы, а потым – непасрэдна правесці сустречу. У выніку шыярая, утульная, сяброўская атмасфера, малітва і евангелізацыйны апавед даюць такім людзям веру, што яны знаходзяцца пад непасрэднай апекай Маці Божай і Господа нашага Ісуса Хрыста.

Праца з непаўнаспраўнымі, якія часта забываюць пра Бога, нялёгкая. Але валанцёры рыхтуюцца да такіх сустрэчай, выкарыстоўваючы розныя формы працы – заняткі, гульні, малітвы.

Апошнія тэмай духоўна-малітоўной сустрэчы стала тэма граху ў нашым жыцці (да гэтага разглядаліся: "Малітва", "Ісус", "Ісус – мой Цар"). Валанцёры паказалі сцэнку пра спакушэнне зьмеем Адама і Евы і выгнанне іх з раю; распавялі, як дзейнічае грэх у нашым жыцці; наглядна, з дапамогаю выразанага з белай паперы чалавечка і шпрыца з чорнай фарбай, паказалі, як забруджаеца чыстая душа пад ўздзеяннем граху. Кацярына Цыганова падраўняна рассказала пра сымяротныя грахі – пыху, хіцавіцу, зайдрасьць, гней, распушту, неўмеркаванасць у ежы і піццы, лянуто. Быў і яшчэ адзін наглядны эксперымент: непаўнаспраўны клепілі на намаляванае сэрца Ісуса Хрыста кавалачкі чорнай паперы, што ў цэлым сымбалізавала тое, як ставіцца чалавек да Бога, калі грашыць. Цікавым для ўсіх прысутных стаўся апавед і сымбалічная ілюстрацыя з дапамогай каляровай тканіны пра тое, як Ісус узяў чалавечыя грахі на сябе (чорны колер), амыў іх Свяёю крывёй (чырвоны колер), пакутаваў на крыжы (крыж і цярновы вянец), але ў выніку душа чалавека можа быць чыстай (белы колер) праз таямніцы споведзі і Еўхарыстыі.

Сустрэча як заўсёды скончылася размовай за кубачкам гарбаты, а яе ўдзельнікі змаглі падзяліцца пачутым і ўбачным.

Валанцёры заўважылі духоўны плён такіх мерапрыемстваў. У сваім звычайнім жыцці людзі з абмежаванымі магчымасцямі таксама ведаюць адзін аднаго, але нярдка сварацца, зайдрасьціць адзін аднаму. А падчас правядзення такіх сустрэчай разважаюць па-сутнасці над сабою, над сваім жыццём, вучашца маліцца ды і проста знаходзіцца ў царкве. Практычнае съвезданье любові і веры адбываеца разам, а гэта ёсьць адна з галоўных мэтай хрысціянскага служэння.

Ірина ЛОБАН, г. Віцебск

• Віцебск. Валанцёры з руху съв. Мікалая праводзяць духоўна-малітоўную сустрэчу для непаўнаспраўных.

Практыка начных чуваньняў будзе працягвацца...

У ноч з 21 на 22 лістапада 2009 году ў грэка-каталіцкай парафіі Уваскрасення Хрыстова г. Віцебска адбылося чарговае начное моладзе-вае чуванье, якое было прысьвечана съвятыу Уваходу ў съвятыню Багародзіцы. Моладзь розных канфесіяў ужо ня першы раз зьбіраеца на ўзмоцненую начную малітву.

Чуванье як заўсёды распачалося Вячэрні, пасля чаго а. Алець Шыбека чытаў разважаны Тамаша Кемпійскага, распавёў пра значэнне асобных частак Службы Божай. Моладзь у сваю чаргу разважала над часткамі літаніёю. Потым усе разам маліліся Ружанец, а таксама ў асобістых інтэнцыях. Па традыцыі зьдзейснілі шлях на Юр'еву горку з запаленымі съвetchкамі, дзе памаліліся за горад Віцебск. Падчас "чаёвай паўзы" размавялі на духоўныя тэмы. Практыка начной малітвы надала прысутным моц найбольш духоўнай сканцэнтраванасці, моманты пэўнага евангелізацыйнага адкрыцця і перажывання асобістага жыцця ў еднасці з Хрыстом.

Чуванье скончылася ранішнім Літургіям. Моладзь, якая ня ў першы раз прысутнічае на начной малітве, упэўнена, што ласка Божая і моц Духа Святога сышодзяць на тых, хто моліцца, а таксама на тых, за каго моляцца. Таму практика начных чуваньняў будзе працягвацца.

Ірина ЛОБАН, г. Віцебск

• Начное чуванье моладзі ў Віцебску.

На старонках «Царквы» мы вырашылі зъмяшчаць цікавыя думкі і выказаныні з «Жывога Журналу» ў інтэрнэце. Гэтыя думкі і перажываныні карыстальнікаў «ЖЖ», адшуканы і падрыхтаваны Надзеяй Ярмішнай, падаліся нам цікавымі і вартымі, каб пазнаёміць з імі іншых. У сваіх дзёньніках іх аўтары разважалі пра пакліканне, малітву, пра грэх і пра съвятыні, пра любоў і пра ўдзячнасць, пра прыгажосьць. Розныя думкі. Можна ўзгадаць самога сябе і свой волыт адносіні з Богам і съветам, што вакол нас. З імі можна пагаджацца ці спрабаваць аспрэчваць. Не судзіце строга. Но адзінае, што аўдзінае, што аўдзіноўвае гэтыя выказаныні, – шырасьць.

(don_bosko / Ільля Астапаў)

• Шлях болю і шлях радасці

Боль і пакуты неабходныя, калі душа ўпіраецца, супраціўляецца і чыніць перашкоды волі Божай у адносінах да яе. Калі Бог кіча да Сябе, да любові і съвітла, а душа прагне толькі асобістых задавальненін і эгаістичных радасціц, не жадае, каб зачапалі яе і дзеля ўласнага супакою хаваеца ў шкарупліну. Вось тады ў жыцці атрымліваеца боль і стрэс, якія ламаюць гэту шкарупліну. Але калі душа пагаджаеца зрабіць крок, згодна з Ягонай воляй, куды заўгодна, таму што яе паклікаў Бог і Яму так трэба, такой душы няма сэнсу пакутаваць – тады гэта шлях радасці. Я за згоду, прыняцце, радасць. А далей – як атрымаецца...

(gua-puin / Натальля Вараніцна)

• Трошкі пра любоў

Любоў – шматраны крышталь, які не перастае раскрываць свае грані тым, хто просіць. Жыццё набывае новы сэнс, ты нібыта пазнаеш усё нована, ты бачыш схаваныя скрбы, адчуваеш незвычайную моц, не байшся зусім анічога, а хочаш толькі растварыцца ў гэтым плыні любові. Калі ты любиш – у табе вельмі многа Божага. Калі ты любіш – ты адно з Богам, таму што ён і ёсьць Любоў, і, знаходзячы яе, ты знаходзіш Бога, становішся часцінкай бязмежнага Сусьвету, ён увесь можа зъмясціцца ў твайм сэрцы. Няма нічога мацней за гэта, таму што толькі ў любові ты пачынаеш Бачыць. Толькі ў Любові адкрываеш вочы і адкрываеш сябе. Духоўная любоў не згасае, а расце і становіца мацнейшай з кожным днём, таму што гэта Любоў, якая адкрываеца, калі мы прымаеем Хрыста і называем Яго сваім Госпадам і Настанікам, і чым больш мы любім Яго, тым больш любові паміж намі. І чаго тады мы можам баяцца? Выпрабаваньня? Цяжкасця? Тоє, што мы атрымалі – не памерна важнейшае і вельмі реальнае. І не баючыся нічога, неадрыйна глядзячы на Яго, трymаючыся сваёй Любові, мы пройдзем праз усё – па любой вадзе, праз любы агонь...

(inessa_sunrise / Агнэса)

• Пра ўдзячнасць

Сучаснае чалавецтва не шануе таго, што яму дадзена, ня бачыць сваёго натуральнага і духоўнага багацьця; не бярэ са сваёго ўнутранага съвету таго, што там закладзена. Яно шануе ня ўнутраную моц духа, а зынешнюю ўладу – тэхнічную і дзяржаўную. Яно хоча не ствараць і ўдасканаліваць, а валодаць і атрымліваць асалоду. І таму яму заўсёды і ўсяго мала: яно лічыць свае "страты" і наракае. Яно апантанае сквапнасць і зайдрасьць, і нічога ня ведае пра ўдзячнасць.

Спадзяюся, чалавецтва знайдзе шлях, якія вядуць да абнаўлення, паглыблення, захаплення. Але для гэтага яно павінна навучыцца ўдзячнасці і на ёй будаваць сваё духоўнае жыццё.

Гасподзь можа прыняць, панесці і дараўваць любыя правыні, якія мы маєм. І гэта рабіць нас блізкімі і роднымі. Калі мы нічога Богу ня вінны, то ён застаецца для нас чужым. І мы яму тады чужы.

Нам усім у той ці іншай ступені ўласцівы страх быць вінаватым. І гэты страх вядзе нас на съяўжыну съмерці. Але калі зусім пазбавіцца ад гэтага страха, то што тады будзе ў нас чыніць надзорак, каб не грашылі? Божае дараванье тады будзе нам надзоркам! Гасподзь, дай нам сілы не баяцца быць вінаватымі Табе. І прабач нам даўгі нашы!

(inessa_sunrise / Агнэса)

• Пра шчасціце

Напэўна, шырае перажываныне жыцця, сваё прысутнасці ў гэтым съвеце нараджаеца тады, калі не хапаешся за

шчасціце, ня прагнеш у любы спосаб завалодаць ім, не вырываеш сілком у іншага, а калі атрымліваеш тое шчасціце на кароткі час, то не прыніжаеш самоты іншага чалавека... Не зайдзросціш, не шукаеш свайго... Жывеш з удзячнасцю за ўсё – за раснае ці сумнае, прымеаш і адпускаеш усіх з усымешкай...

(don_bosko / Ільля Астапаў)

• Славалюбства

Славалюбства і жаданыне прызнаныя ад іншых – гэта дзіця блуду. Яно нараджаецца з неасвячанай духам жывёльнасці, якая прысутнічае ў чалавеку. Гэта адна з тых страсцяў, якія супраціўляюцца ляноце і могуць стацца рухавіком на шляху. Але ня добра ім завесыці на няправую съязжыну.

Жаданыне славы ад зямной Царквы не нашмат лепей за жаданыне славы ад съвету. Як бы добра было, калі б слава, прадугледжаная для нас Міласэрнасцю, чакала нас у Гасподнім веку, а ня зараз. Толькі як цяжка для гэшнага чалавека на яе спадзявацца. І як цяжка вызначыць слушнасць сваіх справаў, ня маючи за іх ні славы, ні падзякі.

Госпадз, як мne навучыцца быць ўдзячнымі за тое, што не атрымліваю ўзнагароды з сваю працу ў гэтым распуснім веку?

Госпадз, як мne навучыцца спадзявацца на тое, што Ты адплаціш мне, як і ўсім нам, паводле Тваёй Міласэрнасці?

Госпадз, як мne навучыцца цаніць узнагароду веку вечнага больш за ўзнагароду веку распуснага?

Госпадз, як мne навучыцца не патрабавацца падзякі?

Госпадз, як мne навучыцца вызначаць праведнасць сваіх справаў не паводле славы, якую яны прыносяць?

(volny_ljicwin / Алець Сыпцын)

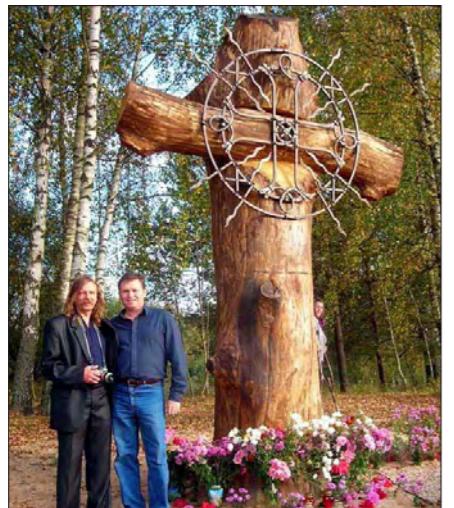
• Асалода імгненьня

Ёсьць імгненьне, калі вы складваеце рукі і падыходзіце да чашы. Вы прымаеце прычасце. Гэта асаблівае імгненьне. Але кожнае імгненьне можа быць такім. Перад чашай мы спыняемся, замірам – і адбываеца чуд. Але, можа быць, цуд таму і адбываеца чуда, што мы замірам? Можа быць, чуд заўсёды з намі, але мы ня бачым яго, бо не замірам? Проста мы на складваем рукі. А што ў гэтым жэсьце? Глыбокі давер да Бога, давер да ўсяго, што ён даў чалавеку. Звычайна, калі размахваеш рукамі, то падымаеш пыл вакол сябе. Як тады адчуваешь водар жыцця, калі вакол – адзін пыл. І мы дыхаем пылом. Пылам мітусльных думак. І ў гэтым пыле праходзіць нашае жыццё. Калі ж нарашце мы перастанем махаць, складзім рукі, і скажам: "Госпадз, я давяраю Табе, што б ні адбывалася зараз. Няхай падаюць съцены вакол мяне, падаюць метэрты, прачынаюць вулканы. Я давяраю Табе, што не будзе ўніжэння, не будзе ўніжэння..."

а. Ільля Дарагойчанка

Крыж, які яднае хрысьціянаў

У нядзелю, 27 верасня 2009 году, сьвятыя трох канфесіяў (рыма-каталік, грэка-каталік і праваслаўны) удзельнічалі за ўрачыстым асьвячэннем прыдарожнага крыжа ў вёсцы Салацьце Гарадзенскага раёну, што амаль на самай мяжы з Літвой. Крыж вырабілі і ўсталявалі гарадзенскі майстар-каваль грэка-каталік Юры Мацко і прадпрымальнік Юры Рэмш - праваслаўны. Абодва яны маюць у гэтай вёсцы дамы.

На сьвята сабраліся амаль усе жыхары невялічкай вёскі, пераважна католікі. Храмай у вёсцы няма, і таму, каб асьвяціць крыж і гэтае новае месца малітвы на прыгожым пагорку калі лесу, прыехалі душпастыры з суседняга мястэчка Парэчча - манафрэдэмптарыст айцец Раман Цесьляк, які апякуецца мясцовымі каталікамі, і праваслаўны бацюшка Андрэй Русак, з Горадні на асьвячэнне крыжа быў запрошаны грэка-каталік сьвятар Андрэй Крот.

Усталяваны крыж у вёсцы Салацьце вельмі незвычайні, вялікіх памераў. Аснова яго - дрэва старога дуба, а на ім прымачаны выкананы Юрасём Мацко стылізаваны крыж сьвятога Бенядыкта - заснавальніка заходняга манаства, якога шануюць ня толькі католікі абодвух абраадаў, але і праваслаўныя. Як адзначаў падчас вясковых урачыстасцяў а. Раман Цесьляк, які з'явіўся ў абрэд асьвячэння крыжа, гэта вельмі сымбалічна, паколькі сьвяты Бенядыкт з'яўляецца заступніком Еўропы.

Імшу ля крыжа рымо-каталікі ксёндз адслужыў па-польску, грэка-каталікі сьвятар а. Андрэй Крот, які саслужыў падчас імшы, напрыканцы набажэнства сказаў кароткае слоўца да вяскоўца пра крыж па-беларуску, а праваслаўны бацюшка прамаўляў да вернікаў па-расейску - усіх іх вяскоўцы шчыра віталі і пляскалі ў далоні, дзякуючы за настаўлены.

Адказваючы на пытанье, як з'явіўся ідэя ўсталяваць крыж, каваль Юрась Мацко адказаў: "У мене даўно ўжо была такая думка - дужа тут месца файнае. Ды й жывем мы ўсе тут побач адзін аднаго: каталікі, праваслаўныя, а і мая сям'я - уніяты. Думаю, што так і правільна, каб гэты крыж шанаваўся ўсімі".

Ігар БАРАНОЎСКІ

Паўналецьце гарадзенскай парафіі

17 кастрычніка 2009 году грэка-каталіцкая парафія Маці Божай Фацімскай адзначыла сваё «паўналецьце», а таксама чарговыя ўгодкі Берасцейскай царкоўнай Уніі.

Грэка-каталіцкая парафія ў Горадні - адна з першых афіцыйных зарэгістраваных у органах улады парафіяў БГКЦ. 18 гадоў таму шмат намаганняў для гэтага прыклала а. Віктар Данілаў, які служыў тут яшчэ ў падпольні з 1976 году.

Падчас урачыстасці ў Горадні прыміцыйную Літургію для мясцовых вернікаў адслужыў новы сьвятар БГКЦ а. Алець Аўдзяюк. З ім саслужылі: гарадзенскі душпастыр а. Андрэй Крот, а. Алець Шаўцоў з Полацку, які паходзіць з парафіі Маці Божай Фацімскай у Горадні, а. Irap Кандрацьеў з Берасця, а. Казімір Ляховіч і Апостальскі Візітатар БГКЦ архім. Сяргей Гаек. Урачыстая Літургія правілася ў капліцы айцу рэдэмптарысты на Дзевятыці, дзе з ласкай згады братоў лацінскага абрааду цяпер моляцца гарадзенскія грэка-каталікі (іх уласны душпастырскі цэнтр з капліцай цяпер знаходзіцца ў стадіі рэканструкцыі).

На сваё сьвята гарадзенцы запрасілі грэка-каталікаў з супольнасці «Маран ата» з Берасця, якія пазнаёмілі ўдзельнікаў сьвята з песнямі з свайго дыску «Песні духа вялікіх містыкаў Кармелю» і падчас братэрскай агапы-пачастунку падтымлівалі сваім съпевамі радасны съвяточны настрой.

Ігор БАРАНОЎСКІ

• 27.09.2009. Урачыстасці асьвячэння крыжа ў в. Салацьце Гарадзенскага р-ну.
(Фота з Svaboda.org)

«Узгадаць перад Госпадам душы безыменных слугай Божых»

13 кастрычніка 2009 году ў ніжній капліцы Чырвонага касьцёлу грэка-каталіцкія вернікі сабраліся на малітве за супакой душы неўядомага слугі Божага, які спачываў у зынішчанай крыпце, што знаходзілася ў старых фундаментах уніяцкага храма Святога Духа ў Менску. Узгадаваліся ў малітве і іншыя захаваныя там безыменныя асобы. Вернікай перапаўняў больш з прычыны разбурэння пахавальнай крыпты ў падмурках уніяцкага храму Святога Духа ў Менску падчас будаўнічых прац на пляцы, дзе знаходзіўся гэты знакавы храм Менску.

Засупакайную Літургію служылі менскія грэка-каталіцкія душпастыры а. Іаўген Усошын і а. Пахом Кавалёў у прысутнасці Апостальскага Візітатора для грэка-каталікі Беларусі Архімандрыта Сяргея (Гаека).

Пасля Боскай Літургіі Архімандрыт Сяргей узначаліў паніхіду за ўсіх памёрлых, чые астанкі і косьці былі знайдзены ў падмурках базыльянскай царквы Святога Духа.

"У малітве хочам аддаць Господу наш глыбокі бол і прычыны разбурэння пахавальнай крыпты і прафанацыі парэштак захаванага там съвятаслужыцеля", - сказаў а. Іаўген перад паніхідай.

Як вядома, на пачатку верасеня падчас працы кошт экскаватора прабіў неўядомую крыпту (пахавальны склеп), не пазначаную ні на адным з планаў царквы. Былі выкладаны съпецыялісты з Інстытуту археалогіі НАН Беларусі, якія началі прафесійна раскопваць крыпту. Астанкі фундатараў царквы засталіся некранутымі, нагледзячы на нешчасліві лёс храму. Археолагамі былі выяўлены дзяўне крыпты-пахаваньні. Адна з гэтых крыптаў, як можна меркаваць, можа быць першай ігуменыні манастыра базыльяннак.

На сёняшні дзень яшчэ захоўваецца другая крыпта. Падчас работ, якія вядома, таксама была знайдзена вялікая колькасць чалавечых парэштак, якія ў розны час былі пахаваны ўнутры царквы, або непасрэдна калі яе. Цяпер яны чахаюць свайго супачынку на месцы пахаваньня.

Свята еднасці ў Берасці

У суботу, 28 лістапада 2009 году, берасцейская грэка-каталіцкая парафія згодна з сваёй шматгадовай традыцыяй, запрасіла ўсіх сваіх сяброў рымо-католікаў, пратэстантаў і праваслаўных на сваё парафіяльнае съвята ў гонар апекуной парафіі - родных братоў-апосталаў: сье. Пятра, заступніка хрысьціянскага Захаду, і сье. Андрэя, заступніка хрысьціянскага Ўсходу.

У гэты съвяточны дзень сваю першую (прыміцыйную) Боскую Літургію разам з беларускім і ўкраінскім съвятарамі абодвух абраадаў урачыста адслужыў новы съвятар Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы ераман Антон Нікалаеў, які паходзіць з берасцейскай парафіі. (Гл. таксама фота на с. 20).

На съвята ў Берасці прыехалі таксама госьці: грэка-каталіцкія манахі-рэдэмптарысты з Украіны на чале з пратэстанцамі іх Львоўскай Правінцыі а. Васілём Іванівым, а таксама музычны гурт семінарыстаў «Подыхи Духа» з Пінскай вышэйшай духоўнай каталіцкай семінарыі імя Т.Аквінскага. Пасля ўрачыстай Літургіі яны выступілі з канцэртам-віншаваннем. Былі таксама музычныя віншаванні, танец і пантаніма ад наших братоў з супольнасцю «Крыніца жыцця» і «Спасеніе» з Берасця і ад кобрынскіх вернікаў з супольнасцю «Крыніца жыцця». З парафіяльным съвятом грэка-каталікі Берасця павіншаваў начальнік аддзела па справах рэлігіі і нацыянальнасці сп. Аляксандар Мурашкін, які прысутнічаў на съвяце.

Ісус увесь час заклікае хрысьціяну, «каб усе былі адно». І таму, ня гледзячы на канфесійны падзелы, якія сёняння існуюць, хрысьціяне павінны настымна шукаць шляхі і нагоды для ўзаемапазнання, братэрства і супрацоўніцтва, асабліва на мясцовым узроўні. Сваю хрысьціянскую еднасць мы можам съведчыць, будучы разам у малітве і на агапе - сумесным братэрскім пачастунку хрысьціянаў. І адно з тых съвятаў еднасці, якое запомнілася многім удзельнікам, адбылося ў Берасці.

вання (паводле правілаў археалагічных раскопак яны могуць быць пахаваны на месцы раскопак). У дадзены момант яны захоўваюцца ў памяшканьях КУП "Менская спадчына".

Тое, што адбылося, паводле царкоўных законуў можа кваліфікацца як блузънерства. "Для вернікаў і для ўсіх цывілізаваных людзей парэшткі памерлых - гэта рэч съвята. Нашыя продкі, якія там пахаваны, жыхары і дабрадзеі горада Менску, маюць права на пашану з боку ўсіх жыхароў. Грэка-каталіцкія вернікі чакалі, каб годна, з малітвай, пахаваць у адным з месцаў новых фундаментаў будоўлі сабранных косьці. Мы чакалі таксама, згодна з абязненнімі працаўнікоў КУП "Менская спадчына", на прафесійны перанос крыпты. На жаль, у мінулы чацвер, 8 кастрычніка 2009 году, вечарам працаўнікі КУП "Менская спадчына" разబілі крыпту і зняважылі астанкі захаванага там манаха", - дадаў з болем а. Іоўген Усошын.

У нядзелю вечарам, 11 кастрычніка, Апостальскі Візітатар Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы Архімандрыт Сяргей (Гаек), у супрападжэнні віцэ-дэкан а. Яўгена Усошыны, пайшоў паглядзець асабісту на месца раскопкай. Там яны пачацьлі па-варварску зняшчаную (разьбітую) крыпту, раскіданыя часткі труны і косьці нябожчыка. Убачанае яны расцінілі як акт дзікага варварства, зьдзейснены над спадчынай грэка-каталіцкай (уніяцкай) Царквы, у цэнтры єўрапейскага гораду - сталіцы нашай Рэспублікі Беларусь, побач са съвятымі месцамі братоў рымо-католікаў і праваслаўных.

12 кастрычніка 2009 году Апостальскі Візітатар БГКЦ Архімандрыт Сяргей (Гаек) націраваў ліст выконваючаму аваязвікі старшыні Менскага гарвыканкаму сп. Мікалаю Ладуцьку. "Жах і боль не дазваляе нам каментаваць гэты акт дзікага варварства", - адзначаў у лісце Архімандрыт Сяргей (Гаек). Ад імі вернікай БГКЦ ён прасіў пайуплываць на сітуацыю: "З'яўляемся з просьбай пасадзейніца, каб съвятыя парэшткі наших продкаў маглі быць ізноў, з пашанай і нашай малітвай, складзены на месцы, дзе яны былі першапачаткова захаваны".

"Мы, грэка-каталіцкія вернікі г. Менску, здзячынны дзяржавным уладам і прадстаўнікамі аддзелу па справах рэлігіі і нацыянальнасцю Менскага гарвыканкама, за падтрымку патрабавання краініцтва нашай Царквы, каб крыпта была адбудавана (рэканструявана) да каб съвятыя парэшткі наших продкаў маглі быць ізноў, з пашанай і нашай малітвай, складзены на месцы, дзе яны былі першапачаткова захаваны", - сказаў адзін з вернікаў - удзельнік малітвы 13 кастрычніка. А душпастыр менскіх грэка-католікаў а. Яўген Усошын дадаў: "Мы здзячынны шматлікім хрысьціянам розных канфесіяў за малітўную і маральную падтрымку наших патрабаванняў".

Паводле Svajzer.org

Евангелізацыйны канцэрт на плошчы Незалежнасьці ў Менску

19 верасьня 2009 году вечарам, пасля міжнароднай канферэнцыі “Сям’я – супольнасьць любові і жыцьця” у Чырвоным касцёле (св. Сымона і Алены), адбыўся евангелізацыйны канцэрт-праслáуленне на галоўнай плошчы нашай сталіцы, у самym сэрцы нашай Радзімы.

Удзел у гэтым канцэрце ўзялі вернікі розных канфесіяў: рыма-каталікі, грэка-каталікі, праваслаўныя і пратэстанты, а таксама людзі розных нацыянальнасьцяў: беларусы, палякі, расейцы, украінцы і інш. Канцэрт-праслáуленне зладзілі супольнасьць “Каштоўная перліна” з руху “Свяціло-Жыцьцё” і грэка-каталіцкая супольнасьць з Берасьця “Мараната”, з імі сяпявала таксама вядомая хрысьціянская сяпявачка Алеся Ўнкоўская.

Гэта была ня першая сумесная малітва і праслаўленне гэтых двух супольнасьцяў, але ніхто і не спадзяваўся, што гэты канцэрт-праслáуленне будзе такім маштабным. Планавалася як заўсёды – правесьці яго ўнутры храму, але Бог захацеў іначай і натхніў выйсьці на вуліцу і правесьці канцэрт на плошчы Незалежнасьці, на прыступках храму.

Аліуя! Ісус жыве!!! Так і адбылося! І гэта было цудоўна! На канцэрт сабралася вельмі шмат людзей – і вернікай, і тых, хто пакуль ня верыць. На галоўнай плошчы сталіцы заўсёды вечарам шмат гуляе моладзі, якая вельмі зацікавілася такім незвычайнім праслаўленнем Бога. Падчас канцэрту было і абвяшчэнне Добрай Весткі, і супольная малітва-праслáуленне, і розныя сяпевы, якія натоўп адразу падхопліваў і пайтараў, і, вядома, танцы. Ніхто ня змог стрымацца! Нягледзячы на тое, што адразу саромеліся і стараліся сябе стрымліваць. Пад канец танцевалі амаль усе!

Бог праз гэты канцэрт дакрануўся сэрца кожнага з нас і даў зразумець, што толькі з Ім мы знайдзем сапрадуктную радасць, супакой і сэнс жыцьця! Хочам падзякаўці Богу за гэты канцэрт, за сяпевакой і ўдзельнікай! Няхай Бог дабраславіць усіх і дапаможа як найчасцей праводзіць такія канцэрты-малітвы праслаўлення Господа! Хвала Хрысту! Аліуя!

Стэфанія МАНЬКО, г. Менск

• Берасьце. Свята
парафіі і прыміцыйная
служба а. Антона
Нікалаеўа, CSsR.
(Фота Ю.Галанюк)

Заснаваная ў 1995 г.

Царква

грэка-каталіцкая газета
№ 4 (63), 2009
17 сінёгія

Адрас рэдакцыі:
вул. Дворнікава, 63
224014, Берасьце (Брэст)
Беларусь
Тэл./факс (0162) 24-74-82
e-mail: bgkc_carkva@tut.by
сайт: carkva-gazeta.org

Заснавальнік і выдавец: грэка-каталіцкая парафія
святых братоў-апосталаў Пятра і Андрэя ў г. Берасьце
Пас्वядчаныя аб зарэгістрацыі: № 1055 ад 28.10.2008 г.
Галоўны рэдактар: а. Iгар КАНДРАЦЬЕУ
Царкоўны асістэнт: а. Андрэй АБЛАМЕЙКА, STM
Адказны рэдактар: а. Андрэй КРОТ, STL
Выпускны рэдактар: Iгар БАРАНОЎСКІ
Падпісаны ў друку: 17 сінёгія 2009 году, 19-45.
Паліграфічныя работы: ПП В.Ю.А. (пасъ. № 02330/0131540
ад 30.04.04), вул. Мініна, 23-106, 220014, Менск. Замова № 140
Аб'ём 2,5 друк. арк. Наклад 2000 асобнікаў.

НАШ РАХУНАК:
№ 3015220710013
у ЦБУ ЗАТ “Абсалют-
банк” у г.Берасьце
МФО 153001898,
УНП 2005558013